

SESAME WORKSHOP

Ласкаво просимо до Сезаму

Дивіться, грайтеся, навчайтеся

Навчальні відео для дітей віком 2-6
років навчальної програми вулиця Сезам

Методичний посібник

sesameworkshop.org

Ласкаво просимо до Сезаму

Вступ

Вулиця Сезам — це нова навчальна програма від *Майстерні Сезаму (Sesame Workshop)*, яка використовує силу гри для цікавого та інтерактивного навчання дітей віком від 2 до 6 років. Програма як цілісна система передбачає всебічний розвиток дитини. Її можна використовувати як окрему програму навчання чи як додаток до вже чинної програми. Нею також можна послуговуватися в кризовий час.

Основним елементом програми *Вулиця Сезам* є п'ятихвилинні відео (мультфільми), які покроково ділять процес навчання на такі освітні напрями:

- Математика
- Соціально-емоційне навчання
- Довкілля
- Безпека здоров'я та життєдіяльності дитини

Ці освітні напрями визначила група експертів із міжнародних неурядових організацій для забезпечення якості та відповідності освіти. Ці напрями відповідають базовій програмі *Вулиця Сезам* підготовки до школи, освітньої структури *Майстерня Сезаму* для проєктів у США. Під час розроблення програми *Вулиця Сезам* також взято до уваги вимоги державного стандарту дошкільної освіти Міністерства Освіти і Науки України.

Зміст

Вступ	1
Що пропонує посібник	2
Що таке ігрова педагогіка	2
Як навчаються діти	4
На занятті важливі ВСІ!	5
Структура посібника	8
Плани занять	9
Плани занять з математики	10
Плани занять з соціально-емоційного навчання	24
Плани занять з безпеки здоров'я та життєдіяльності дитини	42
Плани занять з довкілля	57
Відеокаталог	69
Знайомтесь – наші персонажі... ..	95
Програму створено та реалізовано у співпраці з	99

Що пропонує посібник

В основі посібника - навчальні мультфільми, які описують ситуації з повсякденного життя дітей віком від 2 до 8 років. Лялькові персонажі з різними характерами точно так само, як і діти вигадують різноманітні ігри, діляться (або не дуже) іграшками, ображаються, радіють, пробують створити щось нове, яке спершу не вдається, сердяться, спілкуються й досліджують навколишній світ.

Посібник також пропонує розроблені покрокові плани занять, які супроводжують усі серії, з використанням мінімум підручних матеріалів для інтерактивних занять у школі, вдома чи в будь-якому іншому безпечному місці. Цим ресурсом можуть користуватись не лише вихователі-педагоги, а й батьки, які зацікавлені в розвитку та навчанні своєї дитини.

Що таке ігрова педагогіка

Дитяча гра

Це природний і потужний спосіб навчання та виховання дітей. В основу програми Вулиця Сезам закладено принципи саме ігрової педагогіки – поєднання навчального процесу з грою. *to respond to specific challenges*.

Гра

Це основна діяльність дітей дошкільного віку. Дуже часто дорослому може здаватись, що коли діти граються, вони нічого не роблять і марнують час. «Вони не вчаться, вони граються!», – можна часто почути від дорослих. Власне правда в тому, коли діти граються, тоді вони й навчаються. У грі діти імітують звуки та осмислюють побачене з довкілля, маніпулюють предметами чи малюють своє бачення світу.

Навчальні відео із серії *Вулиця Сезам* використовують природну схильність дітей до гри для навчання й розвитку позитивної мотивації за допомогою візуальних підказок, пісень та спілкування в різних соціокультурних ситуаціях.

П'ять принципів ігрової педагогіки

1. **Радість від діяльності** – гра й навчання приносять задоволення, мотивують та вчать захоплюватись тим, що робиш.
2. **Зрозуміле навчання** – знання та навички формуються та розвиваються за принципом накопичення – додавання нового до вже наявного та знайомого.
3. **Рухова діяльність** – під час руху активізуються всі системи організму, які позитивно впливають не лише на фізичний розвиток дитини, а й психологічний.
4. **Соціальна взаємодія** – розуміння ситуації чи почуттів іншої людини, співпраця та спілкування з іншими дітьми та дорослими.
5. **Взаємодія в групі** – повторювальні види діяльності, які допомагають навчатись шляхом проб та помилок. Важливо навчити дітей, що помилка – це не програш, а невід'ємна частина розвитку. Робити помилки навчаючись – це нормально, головне їх проаналізувати і знайти шляхи їх виправити.

Для того, щоб досягнути навчальних цілей ігрової педагогіки, кожен вид діяльності на занятті повинен включати ці п'ять елементів.

Як навчаються діти

У ранньому віці діти найкраще засвоюють знання та навички через зір, слух та дотик.

Зір

найкраще діти запам'ятовують інформацію, якщо вони її побачать на картинці, в тексті чи відео.

Слух

найкраще діти розуміють інформацію через пісні, розповіді та вказівки вчителя (*Прошу, сідайте! Читайте, будь ласка! Перепршую, повтори ще раз!*), які часто використовуються на заняттях.

Дотик

діти вчаться, коли залучають своє тіло. Тому улюбленими заняттями є малювання, робота з пластиліном чи піском, гра з різними предметами, гра в удаванки та письмо.

Вагомим чинником, який впливає на навчання дітей, є **мотивація** – позитивна атмосфера під час заняття, підбадьорення та заохочення з боку дорослих, віра дорослого в сили дитини, похвала й відчуття успіху чи досягнутого результату.

На занятті важливі ВСІ!

Відомо, що діти навчаються по-різному. Так само, як наші персонажі з навчальних відео, діти мають різні характери, зацікавлення, здібності та можливості, які також впливають на процес навчання. Тому, плануючи заняття, важливо брати до уваги певні особливості поведінки та фізичні можливості кожної дитини і створити умови, щоб усі могли брати участь в освітньому процесі. Що варто пам'ятати:

Діти з особливими потребами

- Дітей, які мають фізичні та когнітивні особливості, не можна відокремлювати від навчального процесу. Радше потрібно докладати всіх зусиль, щоб такі діти стали частиною групи.
- Створіть навчальний простір (групу), який не має фізичних перепон для пересування, і де всім дітям під час роботи однаково добре чути аудіозаписи та видно відеоматеріали.
- Стежте за зміною фізичного простору та емоційної атмосфери в групі, щоб уникнути фізичних пошкоджень чи емоційного навантаження/травм.
- Не уникайте розмов про очевидні особливості дитини. Поговоріть із дітьми про те, що ми всі різні і **бути іншим – це нормально**. У кожного з нас є певні особливості, але ми всі тут, тому що хочемо навчатись та дружити.

Будьте готові під час уроку змінити його хід, якщо бачите, що те, що ви запланували, не зовсім працює. Знайдіть разом із дітьми такий вид діяльності, який допоможе їм закріпити тему уроку.

Створюємо відчуття приналежності

- Пригадайте дітям, що всі зібрались у групі для того, щоб навчатись, і кожен із них є унікальною та важливою складовою навчального процесу.
- Дайте дітям зрозуміти, що ви готові їх вислухати до, під час та після уроку. Проявіть зацікавлення до їхніх розмов.
- Не загострюйте уваги всіх дітей через порушення дисципліни когось одного з учнів групи.. Прокоментуйте невідповідну поведінку учня, не принижуючи його гідності. Спробуйте провести з «порушником» розмову наодинці.

Правила та очікування

- Запровадьте в групі правила спілкування: якщо хочеш щось сказати – піднеси руку, не перебивай розмови, звертаючись, використовуй ввічливі слова, поважай думку інших. Обговоріть їх із дітьми та всі разом погодьте ці правила.
- Діти від природи допитливі і ставлять запитання по декілька разів про те, що їм уже відомо чи невідомо. Підтримайте дитячу допитливість. Відповідайте на всі запитання, якщо знаєте відповідь. Якщо не знаєте, визнайте це й запропонуйте дитині разом знайти відповідь на її запитання.

Кількість дітей у групі

- Діти вчаться як у маленьких групах, так і у великих. Робота в маленьких групах передбачає більше індивідуального часу з вчителем та активнішу співпрацю з іншими дітьми. Робота у великих групах дає можливість дітям учитись від своїх одногрупників, а також спостерігати за поведінкою вчителя чи іншого дорослого в різних ситуаціях.
- Якщо у вас велика група дітей, поділіть їх на декілька підгруп і кожній підгрупі запропонуйте якийсь один вид діяльності: Група А – читає, група Б – пише, Група В – малює/майструє, група Г – веде з вами розмову. Всі види діяльності в підгрупах мають бути поєднані однією темою. Таким чином, ви покажете дітям різні підходи до навчання та роботи разом. Після того, як підгрупи закінчили свою роботу, попросіть їх приступити до іншого виду діяльності. Для такої роботи дітям віком від 2 до 4 років знадобиться помічник чи хтось із батьків, які можуть працювати за вказівкою вчителя.
- Якщо у вас велика група дітей та ще й різного віку, об'єднайте в групи старших дітей зі старшими, а молодших - з молодшими. Дайте групам завдання відповідно до їхнього віку, але з однієї навчальної теми. Також запропонуйте старшим дітям допомогти меншим. Чітко поясніть старшим, як це можна зробити.
- У менших групах посадіть дітей парами й запропонуйте їм разом виконати завдання. Попросіть обох дітей працювати по черзі й разом завершити роботу.

Щоденні вправи та повторення

- Повторювана та звична модель поведінки вчителя дасть можливість дітям не лише почуватись впевнено й розуміти щоденні процеси в групі, а й переймати також навички спілкування з іншими та опанувати співпрацю в колективі.

Позитивне заохочення

- Хваліть дітей за старання, наполегливу працю чи добре ставлення до інших. Словесно хвалячи, не обмежуйтесь лише словом «Молодець!», а поясніть дитині, за що ви її хвалите.
- Окрім словесної похвали, поаплодуйте чи використайте будь-який інший спосіб похвалити дитину за старання, добре виконану роботу чи гарне ставлення до інших.. Матеріальна похвала передбачає отримання наліпок, значків, марок та інших дрібних «призів».
- Похваліть дитину в присутності інших. Уникайте обговорення негативної поведінки одного учня в присутності інших дітей.
- Не порівнюйте прогресу одного учня з іншим. Кожна дитина має власну швидкість навчання та розвитку. Підкреслюйте важливість старання та наполегливості в навчанні. Звертайте увагу дитини на її особисті успіхи та заохочуйте до роботи над собою.

Структура посібника

Цей посібник створено як допоміжний інструмент для вихователя, вчителя чи батьків, які користуються відео програмою *Вулиця Сезам*. Посібник складається з п'яти компонентів, і пояснює, як правильно та ефективно використовувати навчальні відео. *Просто переглянути відео з дітьми – зовсім не достатньо.*

Компоненти посібника	
Знайомство з програмою <i>Вулиця Сезам</i>	• Що це за програма?• Для кого вона?• З чого вона складається?• Як з нею працювати?
Методичні коментарі	Матеріали програми пропонують методичні та психологічні коментарі для якісної роботи з дітьми молодшого та старшого дошкільного віку
Плани занять	Плани занять пропонують вправи та іншу роботу з дітьми до, під час та після перегляду відео. Кожен план заняття містить опис освітнього напрямку, мету, перелік необхідних матеріалів та опис видів діяльності.
Відеокаталог	Відеокаталог упорядковано за освітніми напрямками. До кожного відео вказано номер серії й код плану заняття, які відповідають вибраному напрямку, та короткий опис серії.
Персонажі відео серій	Персонажі та їхні цікаві характери нагадують різноманітні особистості самих дітей у групі. Використовуючи поведінку та емоції героїв, легше говорити про власні почуття, аналізувати свою поведінку чи розуміти, як себе почувають та як поведуться інші люди.

Плани занять

Наведені нижче види діяльності лише доповнюють відео. Кожну вправу можна виконувати на занятті без перегляду відео.

Для ефективної роботи з цим посібником оберіть освітній напрямок та тему уроку. Кожна тема заняття пропонує 2-4 тематичні відео. Не обов'язково показувати дітям усі запропоновані відео. Оберіть одну серію, яка найкраще підійде вам та вашим дітям. Якщо ви ще не знайомі з відео програми, вкінці цього посібника ви зможете переглянути короткі описи серій у Каталозі. Біля кожної серії можна знайти код плану заняття, який об'єднує інші серії з такою ж темою.

За можливості підготуйте всі необхідні матеріали для виконання запланованих видів діяльності на занятті.

Плани занять з математики

коло/куля; квадрат/куб

Знайдіть прихований предмет		MAT-01*
Серії (коло)	2 – Чи справді колеса мають бути круглі? 31 – Як зробити коло? 32 – Знайомтесь – кола!	
Серії (квадрат)	7 – Мої родичі – квадрати! 35 – Кольоровий квадрат 36 – Квадрат - це круто!	
Плани занять	Математика	
Навчальні цілі	Діти зможуть називати, описувати й розрізняти характерні риси фігур та предметів.Діти зможуть визначати, описувати й розрізняти розмір, вагу фігур та предметів.	
Необхідні матеріали	Різні предмети, такі, як: м'яч, маленька коробка, пакетик чаю, тарілка, яблуко, ручка; тканина, щоб накрити предмети, або непрозорий мішок, щоб його помістити туди.	
Види діяльності	Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули. Запитайте, що робили герої? З якими новими фігурами вони ознайомились? Обговоріть, скільки сторін мають різні фігури.Попросіть дітей оглянути ігрову кімнату і знайти фігури, про які йшлося у серії. Нехай кожна дитина назве їх. Запитайте, звідки вони знають, якої форми предмет, про який говорять.Пограйте в гру-загадку з предметами, які діти не бачать: Кожна дитина має можливість доторкнутись до предмета, що лежить під скатертиною чи в торбинці.Попросіть дитину описати предмет, якого вона торкається й не бачить. Якої він форми? Що вони відчують на дотик?Заохочуйте дитину робити припущення/відгадувати, що це може бути за предмет.Витягніть предмет і перевірте, чи здогадалась дитина.Повторіть цю гру з іншими дітьми в групі.	

* плани уроків MAT -01 та MAT -02 можна використовувати для роботи з будь-якими геометричними фігурами

трикутник/піраміда; квадрат/куб

Гра «Стежинка»		МАТ-02*
Серії (трикутник)	5 – <u>Вивчаємо трикутники!</u> 21 – <u>Дослідники трикутників!</u> 22 – <u>Три сторони кожної історії!</u>	
Серії (квадрат)	7 – <u>Мої родичі – квадрати!</u> 35 – <u>Кольоровий квадрат!</u> 36 – <u>Квадрат – це круто!</u>	
Освітній напрям	Математика	
Тема	Трикутник; квадрат/коло	
Навчальні цілі	• Діти зможуть називати, описувати й розрізняти характерні риси фігур та предметів.• Діти зможуть визначати, описувати й розрізняти розмір, вагу фігур та предметів.	
Необхідні матеріали	Вирізані з паперу чи картону трикутники/піраміди та інші геометричні фігури різних розмірів; ножиці та папір	

Види діяльності

1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули.. Запитайте, які фігури хотіли зробити герої?
2. Підсумуйте сказане дітьми і скажіть, що *трикутник має три сторони і три кути, а піраміда має три сторони, які є трикутниками, що з'єднуються вгорі.*
3. Запропонуйте дітям пограти в гру «Стежинка». Дітям треба прострибати з одного місця до іншого, але за умови:
 - а. Розмістіть паперові фігури різних форм на підлозі у вигляді камінчиків на вигнутій стежці.
 - а. Поясніть дітям, що дістатися до кінця стежки можна лише стрибаючи на трикутники.
 - а. Якщо дитина допускається помилки, запитайте її, на яку фігуру вона стала й поясніть, чому ця фігура не трикутник.
 - а. Попросіть дитину стати в кінець черги й спробувати все спочатку.
 - а. Якщо дитина правильно пройде стежкою, подякуйте їй за добру роботу й попросіть сісти та почекати, доки всі інші також не пройдуть стежкою.
 - а. Після того, як усі діти пройшли стежкою, дайте дітям папір та ножиці.
 - а. Запропонуйте дітям зробити власні камінчики-форми для того, щоб можна було пройти стежкою.
 - а. Діти пропонують своїм друзям пройти стежкою, яку вони самі зробили.

* плани уроків МАТ -01 та МАТ -02 можна використовувати для роботи з будь-якими геометричними фігурами

МІЖ

Між кимось та чимось		МАТ-03
Серії	11 – <u>Хто тут між нами?</u> 23 – <u>Між двома поїздами!</u> 33 – <u>Жабеня посередині!</u>	
Освітній напрям	Математика	
Тема	Між	
Навчальні цілі	Діти зможуть пояснити розташування одних предметів відносно інших.	
Необхідні матеріали	Папір, простий олівець/кольорові олівці/фломастери	
Види діяльності	1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули. Запитайте, що робили герої? Якого слова вони не знали ? (між)2. Підсумуйте сказане дітьми і скажіть, що «між» – це коли хтось чи щось знаходиться з обох боків.3. Наведіть різні приклади предметів, які є «між» іншими об'єктами: а. Яка цифра є між 1 та 3?а. Що є між двома шматками хліба?а. Яка частина тіла є між очима?4. Попросіть дітей оглянути кімнату і сказати, що є між чим.5. На папері попросіть дітей намалювати якийсь предмет, який є між двома іншими.	

зріст та висота

Мої високі та низькі друзі

МАТ-04

Серії	4 – <u>Якої висоти ця квітка?</u> 17 – <u>Яка висота курника?</u> 26 – <u>Який зріст у твоєї Черепашки?</u>
Освітній напрям	Математика
Тема	Зріст та висота
Навчальні цілі	Діти зможуть визначати, описувати й розрізняти розмір предметів та зріст людей чи тварин.
Необхідні матеріали	Папір, олівець/кольорові олівці/фломастери
Види діяльності	1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули.. Запитайте, що робили герої? Яка в них виникла проблема? Як вони її вирішили?2. Запитайте дітей, чи вони можуть пояснити, що таке висота та зріст. Як вони розуміють, коли ми кажемо «висота», а коли – «зріст»?3. Підсумуйте сказане дітьми і скажіть, що висота – <i>це наскільки щось високе, а зріст – це наскільки хтось високий</i>. Поясніть, що коли ми міряємо предмети, ми міряємо їхню <i>висоту</i>. А коли ми міряємо істот (людей чи тварин), тоді говоримо про їхній <i>зріст</i>. a. Поділіть дітей на групи (не менше, ніж 5 дітей у групі).*b. Попросіть дітей стати за зростом від найвищого до найнижчого.c. Підійдіть до кожної групи й перевірте, чи правильно діти виконали завдання.d. Працюючи в тих самих групах, попросіть дітей знайти в кімнаті п'ять предметів і поставити їх у лінію за висотою.e. Підійдіть до кожної групи й перевірте, чи правильно діти виконали завдання.4. На одному папері попросіть дітей намалювати членів своєї сім'ї за зростом – від найвищого до найнижчого. На іншому папері попросіть намалювати п'ять предметів за висотою – від найвищого до найнижчого. Запропонуйте дітям описати їхні малюнки.

* діти віком 2–3 роки самостійно в групах не можуть працювати. Малят можна ділити на групи лише за умови, що з кожною підгрупою працює один дорослий.

вага

Від найважчого до найлегшого		МАТ-05
Серії	1 – <u>Заважкий повітряний змій.</u> 14 – <u>Що важче за манго?</u> 20 – <u>Хто найважчий?</u>	
Освітній напрям	Математика	
Тема	Вага (важкий/легкий)	
Навчальні цілі	Діти зможуть визначати, описувати й розрізняти розмір, вагу фігур та предметів.	
Необхідні матеріали	5 пластикових горняток із різним вмістом та вагою (перше - порожнє, друге - з водою, третє - з камінчиками, четверте - з копійками, п'яте - з маленькими кульками)	
Види діяльності	1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули. Запитайте, що робили герої? Яка в них виникла проблема? Як вони її вирішили?2. Попросіть дітей пояснити, як вони розуміють, що таке вага3. Підсумуйте сказане дітьми і скажіть, що <i>вага – це наскільки щось важке чи легке.</i>4. Попросіть дітей визначити, наскільки важке чи легке кожне з горняток. a. Поставте горнятка, наповнені різними предметами, в ряд.b. Запитайте дітей, чи вони можуть визначити з вигляду найважче та найлегше горнятко?c. Попросіть одну дитину поставити горнятка в ряд від найлегшого до найважчого.d. Решту дітей запитайте, чи правильно поставлені горнятка.e. Заберіть чи додайте щось до горняток і попросіть іншу дитину знову поставити горнятка за вагою.	

ШВИДКО/ПОВІЛЬНО

Як швидко ми рухаємось		МАТ-06
Серії	6 – <u>Повільна черепашка, швидкий банан!</u> 13 – <u>Танцюймо швидко, танцюймо повільно!</u> 18 – <u>Курочки міцно сплять!</u>	
Освітній напрям	Математика	
Тема	Швидко/повільно	
Навчальні цілі	Діти зможуть пояснити положення, місце розташування та швидкість одних предметів відносно інших.	
Необхідні матеріали	немає	
Види діяльності	1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули. Запитайте, що робили герої? Яка в них виникла проблема? Як вони її вирішили?2. За допомогою іграшкової машинки чи руху руки, симулюючи рух машини, покажіть, як можна рухатись швидко, а як –повільно.3. Повідомте дітям, що вони будуть використовувати своє тіло для демонстрації швидких та повільних рухів. a. Попросіть дітей встати й повторити за вами рухи, які ви щойно озвучили вголос. (Наприклад: <i>Швидко помахайте руками; Повільно кліпніть очима.</i>)b. Тепер поясніть дітям, що у вас нові правила гри – вони можуть повторювати ваші рухи лише тоді, коли ви скажете слово «будь ласка» (Наприклад: <i>Будь ласка, повільно тупніть ногою</i>). Якщо хтось із дітей повторює рух і ви не сказали «будь ласка» – вибуває з гри.c. Продовжуйте гру доти, доки не залишиться декілька дітей чи хтось переможе.	

більше/менше

Більше чи менше?		МАТ-07
Серії	10 – <u>Пограємось у більше чи менше!</u> 15 – <u>Хочу більше листочків!</u> 27 – <u>Тут більше, а там – менше!</u>	
Освітній напрям	Математика	
Тема	Більше/менше	
Навчальні цілі	Діти зможуть пояснити та порівняти кількість одних предметів з іншими.	
Необхідні матеріали	Кубики, олівці, ґудзики або інші дрібні речі; роздруківки	
Види діяльності	1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули. Запитайте, що робили герої? Яка виникла проблема? Як вони її вирішили?2. На столі перед дітьми поставте дві прозорі ємності. Помістіть в посудини різні дрібні предмети, які зможете знайти в класі чи вдома: дрібні кубики, ґудзики, олівці чи щось інше, але так, щоб в одній посудині було чогось більше, а в іншій – менше. Попросіть дітей показати, де чогось більше, а де – менше. Запитайте, що треба зробити, щоб там, де більше, стало менше і навпаки.3. Роздайте роздруківки (див. Додаток 1). На одному аркуші попросіть дітей обвести предмети, яких більше, а на іншому – яких менше.4. Послухайте, порівняйте та обговоріть відповіді дітей.	

Додаток 1

Обведіть предмети, яких на малюнку більше.

тістечка

кольорові олівці

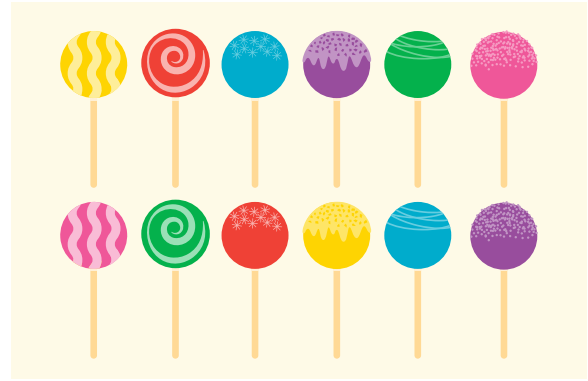
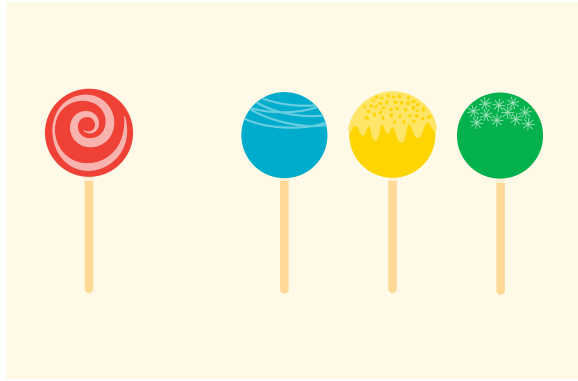
КНИЖКИ

Додаток 2

Обведіть предмети, яких на малюнку **менше**.

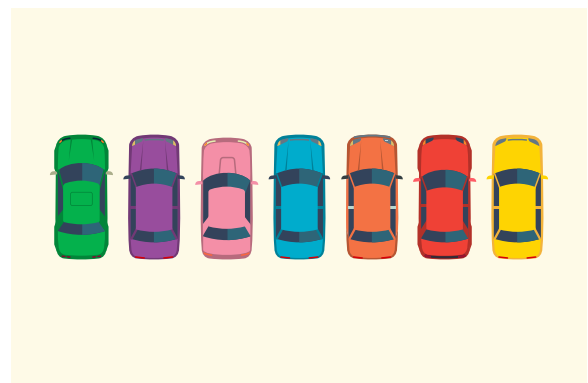
льодяники

зірки

машинки

великий/маленький

Веселе полювання		МАТ-08
Серії	9 – <u>Велика курка, мала курка!</u> 16 – <u>Великі вуха, маленькі вуха!</u> 19 – <u>Яка велика бульбашка!</u> 34 – <u>Велика риба, маленька рибка!</u>	
Освітній напрям	Математика	
Тема	Великий/маленький	
Навчальні цілі	• Діти зможуть називати, описувати й розрізняти характерні риси фігур та предметів.• Діти зможуть визначати, описувати й розрізняти розмір, вагу фігур та предметів.	
Необхідні матеріали	Папір, простий олівець, кольорові олівці, фломастери	
Види діяльності	1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули. Запитайте, що робили герої? Перерахуйте маленькі за розміром предмети, які були в серії. А що було великим?2. Попросіть дітей розказати, які маленькі предмети вони бачать зараз довкола себе в ігровій кімнаті, вдома чи надворі. Що ще буває маленьким, а що – великим?3. Скажіть дітям, що ви всі вирушаєте на полювання на великі та маленькі предмети. a. Попросіть дітей розказати, знайти чи намалювати чотири предмети різного розміру. Наприклад: • Щось таке маленьке, що може поміститись у долоньці.• Щось більше за голову.• Щось такого ж розміру, як мізинчик.• Щось таке велике, що може накрити личко.b. Встановіть час на виконання завдання.c. Усі разом перевірте, що діти знайшли чи намалювали	

зовні/всередині

Куди це поставити?		МАТ-09
Серії	12 – <u>Покладіть манго у возик!</u> 24 – <u>Квіти в коробці!</u>	
Освітній напрям	Математика	
Тема	Всередині/зовні (назовні)	
Навчальні цілі	Діти зможуть пояснити розташування одних предметів відносно інших.	
Необхідні матеріали	Крейда, скакалка/шнурок; папір, кольорові олівці/фломастери	
Види діяльності	1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули. Що робили герої? Яка в них виникла проблема? Як вони її вирішили?2. Покажіть дітям свої руки і скажіть, що ваші руки зараз зовні, бо ми їх можемо бачити. Покладіть руки в кишені й запитайте, де ваші руки тепер, чи вони їх можуть бачити. Те саме можна зробити з іншими предметами (лялька й ляльковий будинок, машинка й гараж)3. Попросіть дітей оглянути все довкола в класі і знайти предмети, які знаходяться всередині та зовні.4. Попросіть дітей стати в коло. У середині дитячого кола намалюйте крейдою або утворіть із шнурка чи скакалки внутрішнє коло.5. Грає весела музика і вчитель каже: «Гуляємо зовні» – діти одні за одними ходять по зовнішньому намальованому чи створеному великому колу. Вчитель каже: «Гуляємо всередині» – діти застрибують усередину кола й там одні за одними рухаються під музику.6. Діти уважно слухають вказівки вчителя й відповідно рухаються всередині кола чи зовні.7. Попросіть дітей на аркуші паперу намалювати предмети або людей, які знаходяться зовні та всередині. Діти описують свої малюнки.	

над/під

Смуга з перешкодами		МАТ-10
Серії	3 – <u>Гра у Лімбо!</u> 25 – <u>Курочки під столом!</u> 29 – <u>Ігри Гровера!</u> 30 – <u>Під дощовою хмарою!</u>	
Освітній напрям	Математика	
Тема	Над/під, через	
Навчальні цілі	Діти зможуть пояснити розташування одних предметів відносно інших.	
Необхідні матеріали	Крісла, стрічки, скакалки, м'ячі, парти.	
Види діяльності	1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули. Запитайте, що робили герої? Яка в них виникла проблема? Як вони її вирішили?2. Скористайтесь предметами, які вас оточують, і продемонструйте дітям, що таке «над» і що таке «під». У класі: годинник висить над дошкою, а крісло стоїть під дошкою. Вдома: Картина висить над диваном, а м'ячик закотився під диван.3. Попросіть дітей оглянути класну кімнату, і знайти предмети, які є над та під чимось чи кимось, і розказати про них.4. Запропонуйте дітям пограти в гру з перешкодами, де їм доведеться рухатись над чи під певними предметами, наприклад, кріслами в класі. a. Розташуйте різні предмети так, щоб дітям потрібно було проходити/проповзати чи перестрибувати над, під чи між цими предметами.b. Поясніть дітям, що, проходячи кожну перешкоду, вони повинні викрикнути, як саме вони її проходять: «Над! чи Під!». Якщо ж дитина пройшла перешкоду, але не викрикнула позиції, мусить повернутись назад і знову все починати спочатку.c. Після того, як кожна дитина пройшла смугу перешкод, запропонуйте намалювати свою смугу з перешкодами. Попросіть дітей розказати про свої малюнки.	

ширина

Гра з перешкодами		МАТ-11
Серії	8 – <u>Ця лавка недостатньо широка!</u> 28 – <u>Занадто широкий літак!</u> 37 – <u>Намалюй картину ось такої ширини!</u>	
Освітній напрям	Математика	
Тема	Ширина	
Навчальні цілі	Діти зможуть визначати, описувати й розрізняти розмір, вагу фігур та предметів.	
Необхідні матеріали	немає	
Види діяльності	1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули. Запитайте, що робили герої? Яка в них виникла проблема? Як вони її вирішили?2. Чому такі предмети, як лавка або машина не поміщались у двері чи гараж? А як знати, поміститься якийсь предмет кудись чи ні? (<i>поміряти ширину</i>) А як можна поміряти ширину?3. Підсумуйте сказане дітьми і скажіть, що ширину можна поміряти за допомогою лінійки чи стрічки. Що робити, коли в нас немає ні стрічки, ні лінійки? Ширину можна поміряти будь-чим, що є довкола вас, чи навіть своїми руками, чи ногами.4. Пограйте в гру, де за допомогою рук чи ніг можна поміряти ширину різних предметів. a. Покажіть дітям, як долонькою чи пальцями руки можна поміряти ширину парти або стола. Запросіть їх зробити те саме.b. Тепер покажіть дітям, як кроками чи стрибками можна поміряти ширину кімнати. Попросіть дітей вгадати кількість кроків чи стрибків. Запросіть дітей зробити те саме.c. Зверніть увагу дітей на те, що різні відстані вимагає різної кількості рухів тіла. Також наголосіть, що наші тіла всі різні, тому кількість долоньок чи кроків, щоб поміряти певну відстань, також може бути різною.	

* Якщо в групі є діти з обмеженими можливостями, запропонуйте рухи, які діти зможуть зробити в межах своїх можливостей.

** діти віком 2–3 роки самостійно в групах не можуть працювати. Малят можна ділити на підгрупи лише за умови, що з кожною підгрупою працює один дорослий

Плани занять з соціально-емоційного навчання

В епоху високих технологій та штучного інтелекту, як ніколи раніше, зростає потреба в розвитку «м'яких» навичок: розуміння почуттів іншої людини, підтримка, співпереживання, повага, вміння вислухати/домовитись/спілкуватись та вміння працювати в команді. Ці навички, як і добрі манери, не з'являються самі собою. Їх виховують та плекають удома та в суспільстві.

Для того, щоб людина могла зрозуміти почуття та поведінку інших, найперше треба зрозуміти себе та свої почуття. Для цього, починаючи з раннього дитинства, дорослим варто уважніше ставитись до емоційного світу дитини – пояснювати емоції та називати їх; сприймати емоції та вчитись керувати ними.

хтось сьогодні сердиться та злиться

Сьогодні хтось сердиться		СЕН-01
Серії	6 – <u>Зоя сердиться</u> 14 – <u>Елмо сердиться</u> 19 – <u>Гровер сердиться</u> 24 – <u>Черепашка сердиться</u> 34 – <u>Аміра сердиться</u>	
Освітній напрям	Соціально-емоційне навчання	
Тема	Злість	
Навчальні цілі	• Діти зможуть називати й описувати різні емоції та пов'язані з ними вирази обличчя чи поведінку тіла.• Діти зможуть пояснити, як керувати різними емоціями.• Діти зможуть практикувати різні стратегії управління емоціями.	
Необхідні матеріали	Папір, кольорові олівці	

Види діяльності

1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули. Запитайте, звідки вони знають, що герой сердився? Чому він сердився? Що зробили герої, щоб перестати сердитись?
2. Підсумуйте сказане дітьми і скажіть, що *злість, це така ж емоція, як і всі решта (радість, сум), і всі люди час від часу сердяться. Це нормально.*
3. Також поясніть, що:
 - a. деколи, коли людина сердиться, виникає бажання кричати, сваритись, кидати предмети або навіть щось чи когось вдарити. Це небезпечно, тому що в такому стані людина може завдати шкоди собі чи людям і предметам навколо.
 - b. (Для дітей 5+) також важливо зрозуміти причину, чому ви сердитесь, як ця емоція впливає на ваше тіло, вашу поведінку та людей довкола вас.
4. Разом у групі попрактикуйте способи подолання злості та роздратування:
 - a. Попросіть дітей зробити злий вираз обличчя й поглянути один на одного. Що ви бачите? Запропонуйте дітям намалювати злий вираз обличчя чи людину, яка сердиться.
 - b. Коли ти злишся, скажи: «Я – злий(-а) !» і побудь трохи на самоті.
 - c. Подолати злість можна за допомогою глибокого дихання. Можна уявити й попрактикувати разом, наче ви задуваєте свічки на торті чи нюхаєте гарні квіти.
 - d. Герої з відео іноді обирали цікавий спосіб заспокоїтись – веселі танці «круті-верті». Запропонуйте дітям спробувати швидко порухати тілом і злість мине.
5. Дорослим важливо спокійно реагувати на злість дитини й допомогти їй заспокоїтись.

ХТОСЬ СЬОГОДНІ ЗАЗДРИТЬ

Хтось сьогодні заздрить		СЕН-02
Серії	2 – <u>Зої заздрісно</u> 10 – <u>Елмо заздрісно</u> 22 – <u>Черепашка заздрить</u> 37 – <u>Амірі заздрісно</u>	
Освітній напрям	Соціально-емоційне навчання	
Тема	Заздрість	
Навчальні цілі	• Діти зможуть називати й описувати різні емоції та пов'язані з ними вирази обличчя чи поведінку тіла.• Діти зможуть пояснити, як керувати різними емоціями.• Діти зможуть практикувати різні стратегії управління емоціями.	
Необхідні матеріали	Немає	
Види діяльності	1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули. Запитайте, як себе почував герой епізоду? Чому? Як герої впоралися з емоцією?2. Поміркуйте з дітьми, що таке заздрість і наведіть приклади, коли вони чи інші люди заздрили. Чи добре вони себе почували, заздривши? Як вони справилися з почуттям заздрості?3. Підсумуйте сказане дітьми і скажіть, що заздрість – це <i>сильна емоція, яка з'являється, коли хтось має те, що хочеш ти чи хтось щось робить краще за тебе.</i> a. Ми всі час від часу заздримо. Заздрість – це одна з людських емоцій. І цілком нормально переживати її.b. Важливо пам'ятати, коли заздриш іншій людині, можна нашкодити чи образити її своєю поведінкою чи діями.	

Вік 2-4 роки	1. Зупиніть відео в тій частині, де друзі пояснюють, що таке заздрість, й обговоріть із дітьми, як себе відчуває герой епізоду.2. Зверніть увагу дітей на вираз обличчя та поведінку героя, який заздрить. Як він виглядає? Як поводить себе?3. Зупиніть відео та обговоріть, як Басма і Джад допомагають герою, який заздрить.4. Попросіть дітей пригадати ситуацію, коли вони заздрили. Як вони поводитись? Чи хтось їм допоміг почуватись краще?5. Наприкінці заняття скажіть дітям, що всі люди різні й кожен вміє робити чи знає щось, чого не знає чи не вміє інший, але ми всі можемо допомогти одні одним почуватись краще.
Вік 5–6 років	1. Попросіть дітей розповісти про те, що вони дуже добре вміють робити – танцювати, вишивати, кататись на лижах тощо2. Запитайте, чи діти коли-небудь відчували заздрість через те, що їхні друзі чи рідні вміють щось робити краще, ніж вони.3. Поясніть, що деколи ми всі відчуваємо заздрість, тому що думаємо, що хтось кращий, має щось краще чи краще щось вміє робити. У такі моменти варто пригадати собі, що саме ви маєте чи добре вмієте робити й потрібно цінувати це.

Хтось сьогодні роздратований

Хтось сьогодні роздратований		СЕН-03
Серії	1 – <u>Коржик роздратований</u> 11 – <u>Гровер роздратований</u> 26 – <u>Елмо роздратований</u> 33 – <u>Слоненя дратується</u> 36 – <u>Аміра дратується</u>	
Освітній напрям	Соціально-емоційне навчання	
Тема	Роздратування	
Навчальні цілі	• Діти зможуть називати й описувати різні емоції та пов'язані з ними вирази обличчя чи поведінку тіла.• Діти зможуть пояснити, як керувати різними емоціями.• Діти зможуть практикувати різні стратегії управління емоціями.	
Необхідні матеріали	Ляльки, м'які іграшки	
Види діяльності	1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули. Запитайте, як себе почував герой епізоду? Чому? Як герої справилися з емоцією?2. Скажіть дітям, що ми дратуємось, коли щось пробуємо зробити, а воно нам не виходить, хоч би як ми не старались. a. Коли ми відчуваємо роздратовано, нам важко і ми не впевнені, чи нам спробувати ще раз, чи просто залишити все так, як є.b. Роздратування – це природна емоція. Важливо пам'ятати, щоб не нашкодити в такому стані ні собі, ні іншим.	

Вік 2-4 роки	1. За допомогою ляльок та інших іграшок зімітуйте ситуацію, де один із героїв відчувається роздратовано (наприклад: він будує вежу, яка падає; не може зав'язати шнурків чи стрибати на скакалці)2. За допомогою ляльок покажіть можливі реакції дітей, коли вони роздратовані: дитина плаче, ображається, кричить, кидає предметами чи навіть б'ється. Обговоріть із дітьми таку поведінку.3. Продемонструйте за допомогою ляльок, як можна допомогти дитині в такій ситуації: запитайте, чи вона хоче побути наодинці і втишитись; разом глибоко подихайте4. Запитайте дітей, чи вони самі колись так почувались? Запропонуйте їм уявити себе роздратованими. Хай покажуть це. Разом спробуйте глибоко подихати й заспокоїтись.
Вік 5–6 років	1. Можна використати всі вправи для віку 2– 4роки, але поглибити завершальну дискусію запитаннями: Коли ви востаннє почувались роздратовано? Як ви себе поводити? Що чи хто допоміг вам заспокоїтись?

ХТОСЬ СЬОГОДНІ ХВИЛЮЄТЬСЯ

Хтось сьогодні хвилюється		СЕН-04
Серії	7 – <u>Слоненя хвилюється</u> 17 – <u>Зоя хвилюється</u> 18 – <u>Елмо хвилюється</u> 25 – <u>Гровер хвилюється</u> 30 – <u>Коржик хвилюється</u>	
Освітній напрям	Соціально-емоційне навчання	
Тема	Хвилювання	
Навчальні цілі	• Діти зможуть називати й описувати різні емоції та пов'язані з ними вирази обличчя чи поведінку тіла.• Діти зможуть пояснити, як керувати різними емоціями.• Діти зможуть практикувати різні стратегії управління емоціями.	
Необхідні матеріали	Немає	
Види діяльності	1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули. Запитайте, що намагався зробити герой епізоду? Чому герой хвилювався?2. Скажіть дітям, що люди часто хвилюються і нервуються, коли не знають, що станеться.	

Вік 2-4 роки	1. Зупиніть відео в тій частині, де друзі пояснюють, що таке хвилювання, та обговоріть з дітьми, як себе почуває герой епізоду.2. Зверніть увагу дітей на вираз обличчя та поведінку героя, який хвилюється. Як він виглядає? Як поводить себе?3. Зупиніть відео та обговоріть, як Басма і Джад допомагають герою, який хвилюється.4. Запропонуйте дітям 5 разів глибоко й повільно подихати, щоб вгамувати хвилювання.5. Попросіть дітей пригадати ситуацію, коли вони хвилювались. Як вони поводитись? Чи хтось їм допоміг почуватись краще?
Вік 5–6 років	1. Попросіть дітей пригадати ситуацію, коли вони хвилювались. Як вони поводитись? Чи хтось їм допоміг почуватись краще?2. Запропонуйте дітям вигадати могутню позу супергероя, простояти в ній 20 секунд і так подолати свій страх. Попрактикуйте гру в супергероя разом у групі.

ХТОСЬ СЬОГОДНІ СУМНИЙ

Підбатьор друга		СЕН-05
Серії	3 – <u>Коржику сумно</u> 8 – <u>Елмо засмучений</u> 23 – <u>Гроверу сумно</u> 29 – <u>Амірі сумно</u> 32 – <u>Черепашці сумно</u>	
Освітній напрям	Соціально-емоційне навчання	
Тема	Сум, смуток	
Навчальні цілі	• Діти зможуть називати й описувати різні емоції та пов'язані з ними вирази обличчя чи поведінку тіла.• Діти зможуть пояснити, як керувати різними емоціями.• Діти зможуть практикувати різні стратегії управління емоціями.	
Необхідні матеріали	Немає	

Види діяльності

1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули. Запитайте, що засмутило героя? Як ви зрозуміли, що герой засмутився?
2. Розкажіть дітям, що ми відчуваємо сум тоді, коли щось неприємне стається. Зазначте, що люди проявляють сум у різний спосіб. Деколи, коли сумно, хочеться плакати, обійнятись, ні про що не говорити чи побути на самоті.
3. Запитайте дітей, як виглядає сумна людина. Діти можуть показати, написати чи намалювати. Що можна зробити, щоб покращити настрій сумній людині?
4. Запропонуйте дітям взяти участь у грі «Підбадьор друга».
 - a. Об'єднайте дітей у пари або маленькі групи (1 і 2).
 - b. Скажіть дітям, що всі, хто отримав номер 1, мають прикинутись сумними. Всі, хто отримав номер 2, повинні розсмішити номер 1.
5. Запитайте дітей, як вони себе почували, коли смішили чи намагались розсмішити один одного? Скажіть, що підбадьорювати та дарувати радість іншим приносить втіху самому собі.
6. Попросіть дітей намалювати веселих людей.

Хтось сьогодні рішучий

Хтось сьогодні рішучий		СЕН-06
Серії	5 – <u>Коржик рішучий</u> 20 – <u>Черепашка рішуча</u> 21 – <u>Зоя рішуча</u> 28 – <u>Гровер рішучий</u>	
Освітній напрям	Соціально-емоційне навчання	
Тема	Рішучість	
Навчальні цілі	• Діти зможуть називати й описувати різні емоції та пов'язані з ними вирази обличчя чи поведінку тіла.• Діти зможуть пояснити, як керувати різними емоціями.• Діти зможуть практикувати різні стратегії управління емоціями.	
Необхідні матеріали	Мотузка чи товста нитка (відрізки завдовжки 20–25 см для кожної дитини в групі)	

Види діяльності

1. Попросіть дітей пригадати, що сталося з героями в серії мультфільму. Що вони намагались зробити? Звідки ви знаєте, що герой був рішучим?
2. Скажіть дітям, що людина почувається рішуче, коли хоче щось зробити, дуже старається, їй не виходить, але вона все одно продовжує робити заплановане.
 - a. (Вік 5+) Рішучість – це природне відчуття. Важливо пам'ятати, що через своє прагнення досягнути мети, можна нашкодити чи образити інших людей своєю поведінкою чи діями.
3. апропонуйте дітям навчитись в'язати вузлик, бантик чи складніший вузол.
 - a. Продемонструйте, як це зробити, і роздайте дітям по відрізок мотузки чи нитки.
 - b. Запитайте дітей, чи хочуть вони спробувати навчитись в'язати вузлики? Попередьте, що відразу не всім вдасться це зробити. Заохочуйте дітей продовжувати далі попри можливі невдачі.
 - c. Коли всім вдалося зав'язати вузлики, похваліть дітей за рішучість і добрий результат.
 - d. (Вік 5+) Продовжте дискусію. Як почувались діти під час цієї справи? Як вони почувались, коли їм не вдавалось зав'язати вузлика? Що допомогло їм продовжити роботу?

ХТОСЬ СЬОГОДНІ БОЇТЬСЯ

Хтось сьогодні боїться		СЕН-07
Серії	4 – <u>Слоненя боїться</u> 12 – <u>Елмо страшно</u> 13 – <u>Коржику страшно</u> 31 – <u>Зої страшно</u> 38 – <u>Черепашка боїться</u>	
Освітній напрям	Соціально-емоційне навчання	
Тема	Страх	
Навчальні цілі	• Діти зможуть називати й описувати різні емоції та пов'язані з ними вирази обличчя чи поведінку тіла.• Діти зможуть пояснити, як керувати різними емоціями.• Діти зможуть практикувати різні стратегії управління емоціями.	
Необхідні матеріали	Крейда (для двору); папір, кольорові олівці/фломастери	

Види діяльності

1. Попросіть дітей пригадати, про які емоції йшла мова у відео? Чому вони так думають? Що допомогло героям вийти із ситуації?
2. Запитайте дітей, коли вони відчувають страх? Що вони тоді роблять? Як можна допомогти собі перестати боятись?
3. Підсумуйте сказане дітьми і скажіть, що люди бояться тоді, коли думають, що щось погане може статись.
 - a. Також скажіть, що страх може попереджати про небезпеку, але буває так, що нам страшно, навіть якщо поруч все спокійно й безпечно.
 - b. Поясніть дітям, що страх – це властиве людині відчуття, і всі люди час від часу чогось бояться.
4. Попросіть дітей пригадати, чого боялись персонажі з відео серії.
 - a. Попросіть дітей намалювати на папері страхи героїв.
 - b. Запитайте, що зробили герої, щоб подолати страх? Як би вчинили діти на місці героїв?
5. Скажіть дітям, що зараз вони дізнаються про шляхи подолання власного страху.
 - a. Попросіть дітей подумати про щось, через що їм страшно.
 - b. Попросіть дітей намалювати свій страх. (Найкраще за можливості малювати надворі).
 - c. Попросіть дітей (якщо вони хочуть) розказати про свій страх
6. Запитайте дітей, як вони проганяють страх.

страх, радість, злість, сум

Пограємось у емоції		СЕН-08
Серії	Серії (страх): <u>4</u> , <u>12</u> , <u>13</u> , <u>31</u> , <u>38</u> Серії (радість): <u>9</u> , <u>15</u> , <u>16</u> , <u>27</u> , <u>35</u> Серії (злість): <u>6</u> , <u>14</u> , <u>19</u> , <u>24</u> , <u>34</u> Серії (сум): <u>3</u> , <u>8</u> , <u>23</u> , <u>29</u> , <u>32</u>	
Освітній напрям	Соціально-емоційне навчання	
Тема	Страх, радість, злість, сум	
Навчальні цілі	• Діти зможуть називати й описувати різні емоції та пов'язані з ними вирази обличчя чи поведінку тіла.• Діти зможуть пояснити, як керувати різними емоціями.• Діти зможуть практикувати різні стратегії управління емоціями.	
Необхідні матеріали	Кольорові олівці, роздруківки	
Види діяльності	1. Попросіть дітей пригадати, що сталося з героями в серії, яку вони переглянули. Які почуття та емоції відчували герої? Звідки ви це знаєте? Розкажіть про ситуації, коли ви мали такі ж почуття. Що ви робили? Як ви себе поводити? Скажіть, що сьогодні ми будемо розмовляти про наші емоції та почуття в різних життєвих ситуаціях. а. Покажіть дітям обличчя з різними емоціями й попросіть дітей назвати їх. (Див. додаток 1)б. На підлозі в класній кімнаті розставте картинки з емоціями і скажіть дітям, що ви прочитаєте ситуацію, а вони повинні стати біля картинки з емоцією, яка відповідає цій ситуації. (Див. додаток 2)в. У кожній ситуації запитайте дітей, як реагує їхнє тіло на певну емоцію. Як би вони вчинили в цій ситуації? Кого б вони просили про допомогу?	

Додаток 1

зздрісний (підказки для дорослих)

роздратований

сумний

наляканий/боїться

рішучий

сердитий/злий

хвилюється

дуже радий

Додаток 2

Ситуації, які провокують різні емоції

- Перший день заняття в новій школі.
- Вам на плече сідає павук.
- У гості приїжджає ваш найкращий друг чи подруга.
- Ви загубили свою улюблену іграшку.
- Вам треба виступати на сцені перед дітьми й батьками.
- На пляжі ви будуєте гарне місто з піску, а хвиля його постійно змиває.
- Ваш друг чи подруга має іграшку, про яку ви давно мріяли.
- Ви не вмієте кататися на велосипеді, але вже третій день вчитеся і не припиняєте своїх старань.

Плани занять з безпеки здоров'я та життєдіяльності дитини

Я – важливий/-а

Мені це подобається, а тобі?		БЖЗД-01
Серії	2 – <u>Навчись подобатись собі!</u> 14 – <u>Пишайся тим, що вмієш добре робити!</u>	
Освітній напрям	Безпека здоров'я та життєдіяльності дитини	
Тема	Я важливий/-а.	
Навчальні цілі	Діти зможуть розказати про себе, членів своєї родини, громади і зрозуміти, що всі люди різні й кожен важливий та особливий.	
Необхідні матеріали	Кольорові олівці чи фломастери, папір	
Види діяльності	1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули. Які своєрідні риси характеру мав кожен герой? Що особливого він умів робити?2. Попросіть дітей подумати про себе. Що виняткового є в них? Що особливого вони вміють робити? Якщо дитина не знає, що сказати, попросіть дітей, щоб сказали, чи самі назв'їть якусь одну позитивну рису дитини.3. Підсумуйте сказане дітьми і скажіть, що кожен із нас особливий і щось своєрідне вміє робити. Зверніть увагу, що ми ставимось з повагою до особливих ознак чи відмінних від ваших рис людей.4. Скажіть дітям, що зараз ви разом спробуєте більше дізнатися один про одного. a. Запропонуйте дітям на одній частині аркуша намалювати 2-3 предмети (їжа, іграшки тощо), які їм подобаються, а на іншій – 2–3 предмети, які їм не подобаються.b. Наприкінці попросіть дітей розказати про свої малюнки.c. Підсумовуючи, зверніть увагу дітей на те, що подобається одним дітям, може не подобатись іншим. Це нормально, бо всі люди різні й у кожного інші вподобання.d. Наголосіть, що не ввічливо висміювати речі, які подобаються іншій людині, а вам вони не подобаються.	

Я і люди навколо мене

Люди навколо мене		БЖЗД-02
Серії	10 – <u>Розраховуй на свою громаду!</u> 25 – <u>Дорослий, якому можна довіряти!</u> 31 – <u>Нові друзів на ярмарку!</u>	
Освітній напрям	Безпека здоров'я та життєдіяльності дитини	
Тема	Я і люди навколо мене	
Навчальні цілі	Діти зможуть розказати про себе, членів своєї родини, громади і зрозуміти, що всі люди різні й кожен важливий та особливий.	
Необхідні матеріали	Дитячий парашут чи великий круглий клапоть тканини, пластмасова тарілка з водою чи дрібними речами (лего, гудзики, камінці)	
Види діяльності	1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули. Чи вдалось герою чи героїні самостійно впоратись із завданням? Чому ні? Хто йому/їй допоміг?2. Запитайте дітей, чи вони коли-небудь бачили, як відлітають птахи у вирій? Вони летять разом чи кожен окремо? Чому вони разом відлітають? (тому що так легше й безпечніше). Так само й людям іноді легше й безпечніше щось робити разом. А буває так, що без допомоги рідних та друзів взагалі неможливо впоратись із завданням.3. Запропонуйте дітям гру: a. Розгорніть на підлозі дитячий парашут чи круглий клапоть тканини. Для старших дітей (5–6 років) по середині поставте тарілку з водою, а для молодших (2–4 роки) – тарілку з дрібними предметами.b. Попросіть дітей перенести тарілку лише за допомогою парашута чи тканини, на якій вона стоїть.c. Коли діти перенесли тарілку, запитайте, чому їм спочатку не вдавалось це зробити, а потім вдалося.d. Попросіть дітей пригадати події з історії України, коли разом люди становили велику силу	

Безпека надворі

Завжди пам'ятай про безпеку

БЖЗД-03

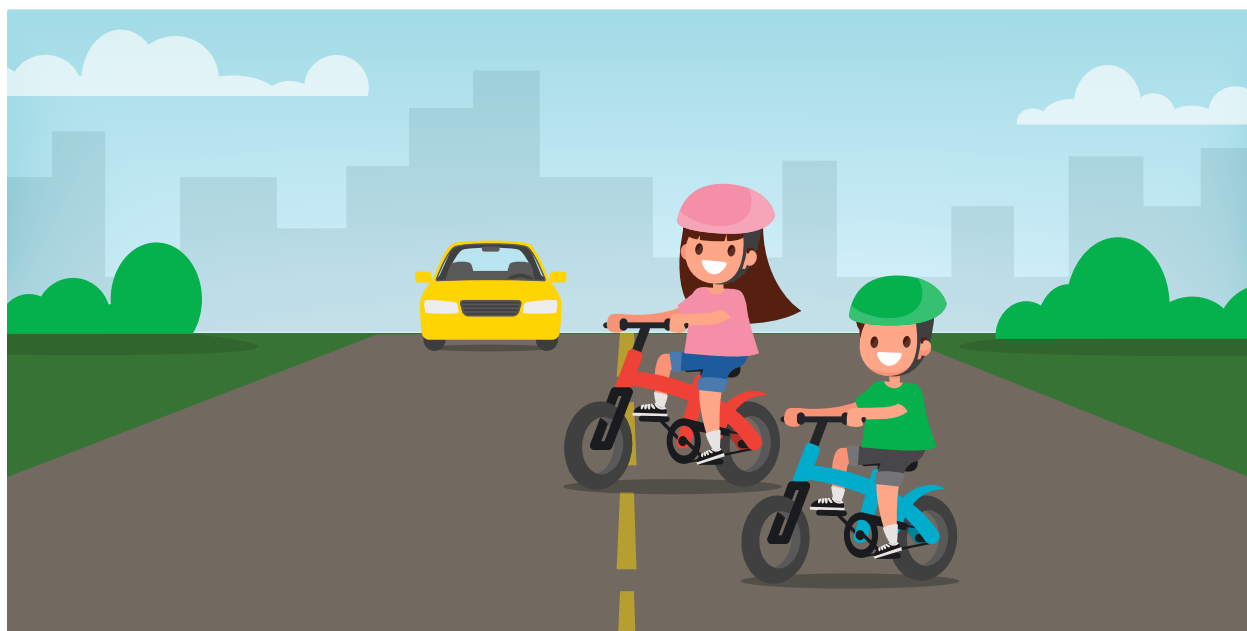
Серії	6 – <u>Довкола води!</u> 9 – <u>Ходи доріжками, які добре знаєш!</u> 21 – <u>Безпечні перегони на човнах!</u> 23 – <u>Біля дороги дивись в обидва боки!</u> 30 – <u>Біжимо геть від болотяних місць!</u> 38 – <u>Небезпека біля води під час риболовлі!</u>
Освітній напрям	Безпека здоров'я та життєдіяльності дитини
Тема	Безпечна поведінка надворі, біля води, на дорозі.
Навчальні цілі	Діти знатимуть, як правильно переходити вулицю та гратися біля води; які місця є небезпечними для прогулянки, і запам'ятають, що не можна піднімати чужих чи невідомих предметів надворі й без нагляду дорослих.
Необхідні матеріали	Роздруківки
Види діяльності	1. Попросіть дітей пригадати, що сталося з героями з відео?. Запитайте, яке важливе правило вони запам'ятали з цієї серії?2. Підсумуйте сказане дітьми: a. Не можна переходити дороги/підходити до води без дорослих.b. Гратися можна лише на дитячих чи спортивних майданчиках, чи там, де тебе бачать твої рідні.c. Не можна піднімати на вулиці невідомих предметів.d. Ходити можна лише вулицями та добре знайомими стежками.3. Покажіть запропоновані картини й запитайте, чи дотримуються діти правил безпеки (див. додаток 1). Якщо не дотримуються, уточніть, що треба робити, щоб залишатись у безпеці.

Додаток 1

безпечне місце для гри (підказки для дорослих)

небезпечне місце для гри

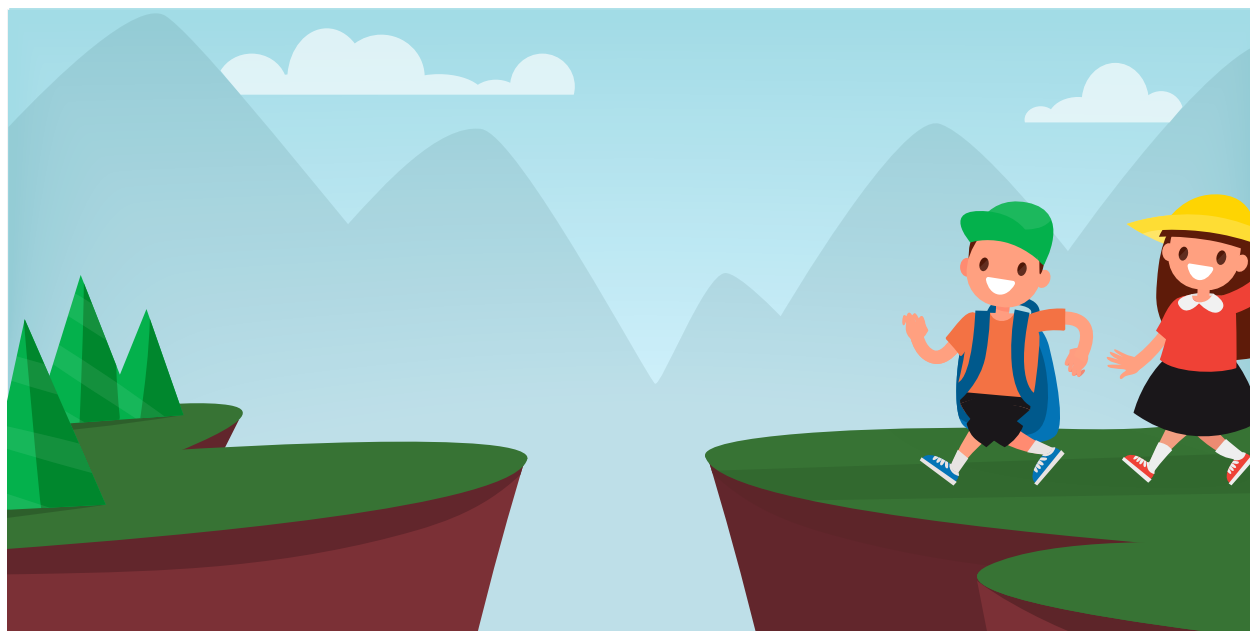
діти без нагляду граються біля води

діти під наглядом граються біля води

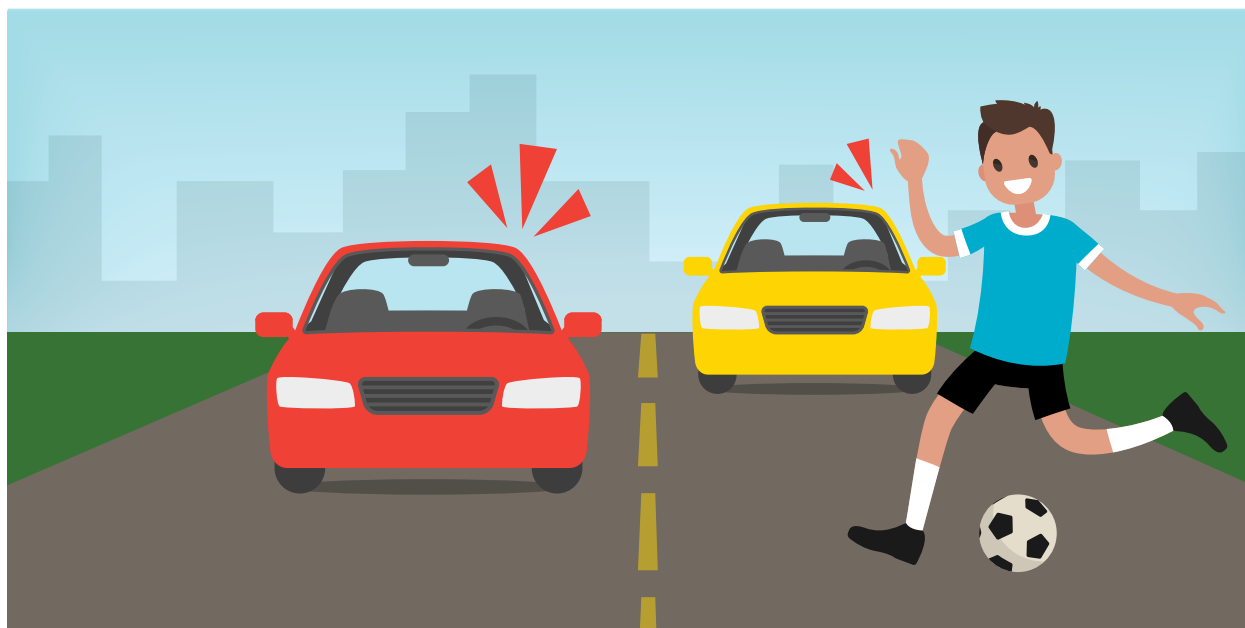
не ходіть у невідомі та малолюдні місця

не піднімайте надворі невідомі чи чужі речі

не вибігайте на дорогу й не переходьте без нагляду

переходьте дорогу на пішохідному переході в супроводі дорослих я

Наше тіло

Частини тіла		БЖЗД-04*
Серії	7 – <u>Обведи свої частини тіла!</u> 19 – <u>Тіло кожного - унікальне!</u> 27 – <u>Наше тіло!</u>	
Освітній напрям	Безпека здоров'я та життєдіяльності дитини	
Тема	Наше тіло	
Навчальні цілі	Діти зможуть назвати та описати різні частини тіла.	
Необхідні матеріали	Немає	
Види діяльності	1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули. Запитайте, як ще ми можемо використовувати наше тіло? (<i>Наприклад: бігати, ходити, стрибати, обійматись</i>)2. Підсумуйте сказане дітьми: a. Покажіть дітям, як за допомогою долоньки можна поміряти ширину парти чи стола. Запросіть їх зробити те саме.b. Тепер покажіть дітям, як за допомогою кроків або стрибків можна поміряти ширину кімнати чи класу. Попросіть вгадати кількість кроків чи стрибків. Запросіть дітей зробити те саме.3. Зверніть увагу дітей на те, що різна відстань вимагає різної кількості рухів тіла. Також наголосіть, що оскільки тіло в кожного різне, тому кількість долоньок чи кроків, щоб поміряти певну відстань, також може бути різною.	

* Якщо в групі є діти з обмеженими можливостями, запропонуйте рухи, які діти зможуть зробити в межах своїх можливостей.

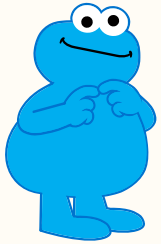
Особиста гігієна

Турбота про чистоту та здоров'я		БЖЗД-05
Користування туалетом	13 – <u>Правила гігієни при користуванні туалетом!</u> 28 – <u>Взуття для туалету</u> 36 – <u>Зроби перерву на туалет!</u>	
Миття рук	4 – <u>Помиймо руки, друзі!</u> 18 – <u>Миємо липкі руки</u> 33 – <u>Привіт, помиємо рук!</u>	
Освітній напрям	Безпека здоров'я та життєдіяльності дитини	
Тема	Особиста гігієна (миття рук, користування туалетом)	
Навчальні цілі	Діти знатимуть що варто, а чого не треба робити, щоб подбати про свою безпеку та здоров'я.	
Необхідні матеріали	Роздруківка	
Види діяльності	1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули. Чому важливо, якщо користуєшся не домашнім туалетом, обувати взуття? Чому важливо мити руки?2. Чому небезпечні мікроби? Чи можна їх побачити? Де знаходяться мікроби? Як захистити себе від мікробів?3. Підсумуйте сказане дітьми і скажіть, що для того, щоб уберегти своє здоров'я від хвороб, треба пам'ятати про прості правила гігієни: a. Мити руки щоразу, коли приходиш із вулиціb. Мити руки перед їжеюc. Мити руки після туалету4. Роздайте дітям <i>додаток 3</i> і запропонуйте пройти лабіринт. Попросіть їх розказати, що робив Коржик увесь день і як він дбав про своє здоров'я.	

Додаток 2

Миття рук захищає організм від мікробів.

Проведіть з Коржиком день і розкажіть, як він
дбає про своє здоров'я.

ПОЧАТОК

Мийте руки перед
прийомом їжі.

Мийте руки після
гри.

Мийте руки, коли
приходите з вулиці.

Мийте руки після
туалету.

Молодець, Коржик!
Він добре дбає про
своє здоров'я.

123
SESAME STREET

Ласкаво просимо до Сезаму

Коли погано почуваєшся – скажи

Моє безпечне середовище		БЖЗД-06
Серії	8 – <u>Зроби перерву, щоб відпочити!</u> 22 – <u>Не мовчи, якщо погано себе почуваєш!</u> 29 – <u>Ознаки хвороби!</u>	
Освітній напрям	Безпека здоров'я та життєдіяльності дитини	
Тема	Що робити, коли погано почуваєшся?	
Навчальні цілі	Діти знатимуть, до кого можна звернутись по допомогу, щоб залишатись у безпеці та бути здоровими.	
Необхідні матеріали	Папір, кольорові олівці, фломастери.	
Види діяльності	1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули. Запитайте, як себе почували герой чи героїня? Чому ви так думаєте? До кого звернувся герой чи героїня по допомогу?2. Попросіть дітей пригадати, коли востаннє вони себе погано почували. Які в них були фізичні відчуття? До кого вони звернулись по допомогу? Як їм допомогли?3. Після того, як діти поділились власним досвідом, попросіть дітей намалювати: а. дорослого, до якого б звернулась дитина по допомогу;б. людей чи тварин, які хворіють і мають різні симптоми: температура, болить живіт/горло/зуб/голова, нудить, паморочиться в голові тощо.4. Попросіть дітей розказати про свої малюнки та запитайте, як можна допомогти в ситуаціях, які вони намалювали.	

Не мовчи – скажи

Перепрошую, але «ні»		БЖЗД-07
Серії	3 – <u>Не мовчи, коли щось не так!</u> 5 – <u>Хороший лідер висловлює свою думку!</u> 15 – <u>Говори, що думаєш!</u> 16 – <u>Твоє ім'я важливе!</u> 17 – <u>Спитай, перш ніж робити!</u> 20 – <u>Скажи своїм друзям, як ти почуваєшся!</u>	
Освітній напрям	Безпека здоров'я та життєдіяльності дитини	
Тема	Не мовчи – скажи, що тобі не подобається.	
Навчальні цілі	Діти знатимуть, як поводитись, коли щось їм не подобається, хтось їх ображає або створює моральний чи фізичний дискомфорт.	
Необхідні матеріали	Немає	
Види діяльності	1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули. Запитайте, як себе почував герой. Як почувались решта друзів? Чи помітили друзі, що головному герою було невесело чи не комфортно? Чи правильно зробив головний герой, що сказав про свої почуття? Чому?2. Пригадайте дітям, що всі ми різні. Якщо комусь одному щось подобається, то іншому може це не подобатись. І це нормально. Треба зважати на думку та почуття інших.3. Також дуже важливо не соромитись і сказати іншим людям, що тобі щось не подобається: чи то їжа, яку пропонують, чи то гра. Важливо також пам'ятати про ввічливість у спілкуванні.4. Запропонуйте дітям різні сценарії подій і разом поміркуюте, як можна ввічливо повідомити іншій людині, що вам щось не подобається. (див. сценарії для обговорення)	

Сценарії для обговорення

- Вас кличуть взяти участь у грі, яку ви не любите.
- Вам пропонують їжу, яку ви дуже не любите їсти.
- До Вас звертаються зовсім на інше ім'я і вам це не подобається.
- Хтось торкається вашого волосся чи обличчя.
- На вас хтось кричить.
- Вас просять робити щось, що вам не подобається.

Можливі ввічливі відповіді

- Ні, дякую! + заперечливий жест рукою чи головою.
- Дякую, але мені це не смакує.
- Дякую, але я цього не люблю. Дякую, але мені це не подобається.
- Дякую, але мені не подобається ця гра. Я почекаю на іншу.
- Будь ласка, не називай мене так більше. Мені це не подобається.
- Прошу на мене не кричати

Питна/непитна вода

Питна вода		БЖЗД-08
Серії	11 – <u>Безпечна вода – закрита вода!</u> 26 – <u>Спраглі дослідники!</u> 32 – <u>Будь ласка, перевірте чи води чиста!</u>	
Освітній напрям	Безпека здоров'я та життєдіяльності дитини	
Тема	Питна/непитна вода	
Навчальні цілі	Діти знатимуть, що варто, а чого не можна робити, щоб потурбуватись про свою безпеку та здоров'я.	
Необхідні матеріали	Чотири банки чи будь-які інші ємності з кришкою	
Види діяльності	Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули. Чому людям потрібно пити воду? Запитайте, як часто діти п'ють воду? Поговоріть про необхідність пиття води для здоров'я людини.Запитайте дітей, яку воду можна пити, а яка є шкідливою? Чому не можна пити води з озера, річки, калюжі чи брудної ємності?Запропонуйте дітям гру-експеримент, в якій вони зуміють розрізнити питну й непитну воду. Наповніть чотири ємності водою й закрийте їх кришками.Підпишіть кожну ємність (А, Б, В, Г).Дивлячись на ємності, запитайте, з якої можна пити воду? Чому ви так думаєте?.Наголосіть, що перед тим, ніж пити воду, треба знати, звідки вона, щоб там не було небезпечних для здоров'я мікробів.Розкажіть дітям, звідки вода в кожній ємності: ємність А – вода з крана; ємність Б – вода з апарата питної води; ємність В – кип'ячена вода, ємність Г – ми не знаємо, звідки вода.Запитайте, чи можна пити воду з ємності А? Чому? Те саме запитайте про кожну ємність.	

Медогляд

Батьки і діти		БЖЗД-09
Серії	1 – <u>Хоробрість в поліклініці!</u> 12 – <u>Щеплення захищає наше здоров'я!</u> 24 – <u>Здоровим дітям також потрібен медогляд!</u> 34 – <u>Як захистити бабусю від мікробів!</u> 35 – <u>Герої з системи охорони здоров'я!</u> 37 – <u>Проганяємо мікробів!</u>	
Освітній напрям	Безпека здоров'я та життєдіяльності дитини	
Тема	Медогляд	
Навчальні цілі	Діти знатимуть що варто, а чого не треба робити, щоб подбати про свою безпеку та здоров'я.	
Необхідні матеріали	Дитячий набір для гри в лікаря (якщо такого немає, використайте олівці чи інші предмети); папір, кольорові олівці	
Види діяльності	1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули. Запитайте, хто така пані Наталя? Де вона працює? Як звати вашого дитячого лікаря?2. Що таке медогляд? Чому важливо ходити на медогляд? Що таке щеплення? Для чого людям робити щеплення?3. Запропонуйте дітям пограти в лікаря. a. Попросіть кожну дитину вибрати собі іграшку (м'яку чи ляльку). Ці іграшки будуть їхніми «дітьми», з якими вони, як батьки, підуть до лікаря на щорічне щеплення.b. Скажіть «батькам», що їхні «діти» бояться йти до лікаря на щеплення. Завдання «батьків» – підбадьорити й заспокоїти «дітей». Якщо діти не знають, як це зробити, допоможіть їм і разом подумайте, як «батьки» можуть заспокоїти «дітей».c. Відкладіть іграшки. Тепер ви (вчитель чи дорослий) будете лікарем, а діти – пацієнтами. Попросіть дітей придумати скаргу на здоров'я й звернутись до «лікаря».d. За допомогою набору для гри в лікаря полікуйте своїх пацієнтів. Організуйте гру якомога веселішою.4. Намалюйте малюнок своєму лікареві й подякуйте йому/її за добре ставлення до вас та турботу про ваше здоров'я.	

Плани занять з довкілля

Наука про довкілля та навколишнє середовище – це не лише набір фактів, які дитина повинна засвоїти, а й закладання навиків критичного мислення, спостереження, розуміння процесів навколо себе та усвідомлення свого місця серед цих процесів.

У цьому розділі ми хочемо показати, як можна використати початкові знання зі, здавалось би, таких дорослих та серйозних наук, як фізика, механіка чи навіть хімія. Ці знання потрібні дітям для розвитку допитливості, спостереження, цікавості, наполегливості, вміння робити припущення та ставити питання, і найголовніше – не боятися робити помилки, а проаналізувати їх і покращити свій результат.

Тінь

Обводимо контури тіні		ДВКЛ - 01
Серії	1 – <u>Як зробити тінь Слононя?</u> 2 – <u>Куди поділось сонце?</u> 4 – <u>Вгадай, чия це тінь!</u> 5 – <u>В пошуку тіней.</u> 10 – <u>Трикутна вежа Черепашки.</u> 26 – <u>Де світло?</u>	
Освітній напрям	Довкілля	
Тема	Тінь	
Навчальні цілі	Діти зможуть визначати, описувати та намалювати тінь.	
Необхідні матеріали	Сонячний день/лампа/ліхтарик; папір, простий олівець/кольорові олівці/фломастери	

Види діяльності

1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули.
2. Запитайте дітей, чи вони можуть пояснити, що таке тінь.
3. Підсумуйте сказане дітьми і наголосіть, що тінь – це темний відбиток на чому-небудь від предмета, який підсвітлений з протилежного боку. Ми не можемо побачити тіні без світла.
4. Зазначте, що різні предмети роблять різні тіні.
5. Вийдіть з дітьми надвір або станьте навпроти увімкненої лампи в приміщенні. Зверніть увагу дітей на їхні тіні та тіні інших предметів чи будинків довкола. Спитайте дітей, звідки падає світло.
6. Тепер попросіть дітей стати один навпроти одного і поглянути, що відбувається з їхніми тінями, коли блокується світло.
7. Попросіть дітей взяти який-небудь невеличкий предмет.
8. Кожній дитині роздайте аркуш паперу і олівець чи фломастер. Попросіть дітей так поставити свій предмет, щоб утворилась тінь. Нехай діти обведуть контури тіні на папері. Якщо грати у цю гру надворі, то замість паперу можна малювати на землі, асфальті чи піску.
9. Після того, як усі обмалювали контури тіні, скажіть дітям заховати свої предмети і попросити інших дітей відгадати, тінь якого предмета зображена на папері чи на землі.

Міст

Будуємо міст

ДВКЛ - 02

Серії

- 7 – Міст з паличок.
- 9 – Камінці в ямці.
- 16 – Скільки камінчиків витримає міст?
- 19 – Перший щорічний марафон у картонному місті!
- 21 – Найкращий манговий сік у парку!
- 24 – Не наступи на дракона!

Освітній напрям

Довкілля

Тема

Міст

Навчальні цілі

Діти зможуть визначати, описувати та побудувати міст.

Необхідні матеріали

Будь-які безпечні речі з домашньої чи ігрової кімнати

Види діяльності

1. Попросіть дітей розповісти, про що йшлося у серії, яку вони переглянули.
2. Запитайте дітей, чи вони можуть пояснити, що таке міст
3. Підсумуйте сказане дітьми і наголосіть, що міст – це така споруда, якою можна перейти чи переїхати з одного боку чогось на інший.
4. Запитайте дітей, де вони бачили мости, чи вони ходили мостом і які у них були відчуття.
5. Нагадайте дітям, що міст повинен бути правильно збудованим, щоб витримувати різну вагу. Попросіть дітей пригадати, з чого герої відео робили мости і чи були ці мости корисними для них. Чому?
6. Скажіть дітям, що зараз вони будуватимуть мости.
7. Поділіть дітей на команди. Кожній команді роздайте три невеличкі речі, які ви зможете знайти навколо (олівець, лялька, м'яч).
8. Попросіть дітей зробити міст із речей, які вони зможуть знайти навколо, щоб ті три предмети, які ви їм дали, змогли пройти над чи під мостом.
9. Поміркуйте разом із дітьми, якої висоти чи ширини має бути міст. Скільки олівців, каменів чи кульок може витримати міст? Як зробити його сильнішим?
10. Коли діти закінчать роботу, попросіть команди продемонструвати свої мости іншим дітям.

Пандус

Чудовий нахил

ДВКЛ - 03

Серії	3 – <u>З'їжджаємо з гори.</u> 12 – <u>Аміра на сцені!</u> 15 – <u>Супер швидкі перегони Елмо і Черепашки.</u> 18 – <u>Мазуза зникла!</u> 20 – <u>3-2-1... Збий пляшку!</u> 25 – <u>Куди ти, м'ячику?</u>
Освітній напрям	Довкілля
Тема уроку	Пандус
Навчальні цілі	• Діти навчаться мислити як науковці: цікавитись, спостерігати, запитувати і перевіряти свої припущення.• Діти зможуть сказати, що таке пандус і для чого він існує.• Діти зможуть змайструвати власний пандус.
Необхідні матеріали	Простий олівець/кольорові олівці/фломастери
Види діяльності	1. Попросіть дітей пригадати, що змайстрували герої відео, яке вони переглянули. Чи чули вони раніше, що таке пандус?2. Попросіть дітей пояснити, що таке пандус і для чого його використовують. Хто може використовувати пандус?3. Підсумуйте сказане дітьми і наголосіть, що пандус – це така гірка, яка допомагає переміщувати вантажі і деколи використовується замість сходів.

Варіант 1	1. Поділіть дітей на менші групи. Кожній дитині дайте олівець.2. Перед кожною дитиною на рівній поверхні поставте книжку або будь-який інший предмет.3. Попросіть дітей уявити, що їхня рука – це пандус, гірка, якою повинен скотитися олівець до цілі (книжки чи іншого предмету), що знаходиться перед ними. Продемонструйте дітям умови гри на власній руці з олівцем.4. Запропонуйте дітям змінити нахил руки, щоб пришвидшити чи сповільнити рух олівця.5. Запропонуйте дітям позмагатися між собою – чий олівець найшвидше докотиться до цілі?6. Після гри обговоріть із дітьми, в яких випадках олівець котився швидше, а в яких - повільніше.
Варіант 2	1. Попросіть дітей намалювати пандуси на листку паперу і розповісти, для чого цей пандус і хто ним може користуватись.

Важіль

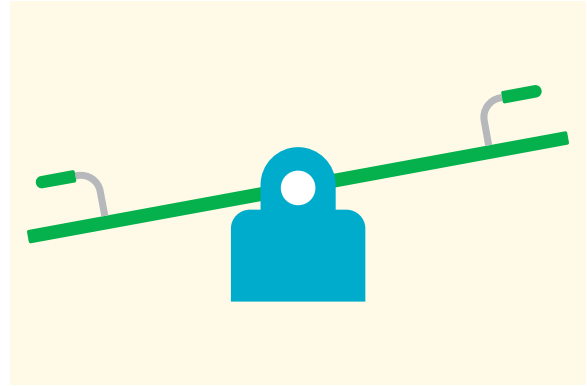
Важелі навколо нас		ДВКЛ - 04
Серії	8 – <u>Підніміть це тістечко!</u> 13 – <u>Летючий капелюх.</u> 14 – <u>Статуя Гровера.</u> 22 – <u>Як зважити багато тістечок?</u>	
Освітній напрям	Довкілля	
Тема уроку	Важіль	
Навчальні цілі	Діти зможуть визначати, описувати та побудувати важіль.	
Необхідні матеріали	папір, ножиці	
Види діяльності	1. Попросіть дітей пригадати, що змайстрували герої відео, яке вони переглянули. Чи чули вони раніше, що таке важіль, і для чого його використовують.2. Скажіть, що важіль допомагає пересувати важкі предмети. Для того, щоб зробити важіль і підняти щось важке, потрібно три речі: вантаж (те, що чи кого треба підняти), опора і сила.3. Ще раз перегляньте серію з дітьми і зверніть їхню увагу на ці три частини. З чого друзі зробили важіль? Що їм треба було перенести? Що слугувало опорою? Хто зміг підняти важкий предмет? Як?4. Покажіть дітям зображення різних важелів і спитайте для чого їх використовують і де вони бачили ці предмети. (Див. Додаток 1)5. Використовуючи зображення чи важіль, який у вас є під рукою (ножиці, щипчики для обрізання нігтів) покажіть дітям де у важеля опора, де вантаж і де сила. Попросіть дітей визначити ці три речі на інших важелях.6. Попросіть дітей намалювати або змайструвати важіль з підручних матеріалів. Зазначте, що у важеля має бути опора, вантаж і сила. В Додатку 2 ви знайдете ідеї для деяких саморобних важелів.	

Додаток 1. Важелі довкола нас

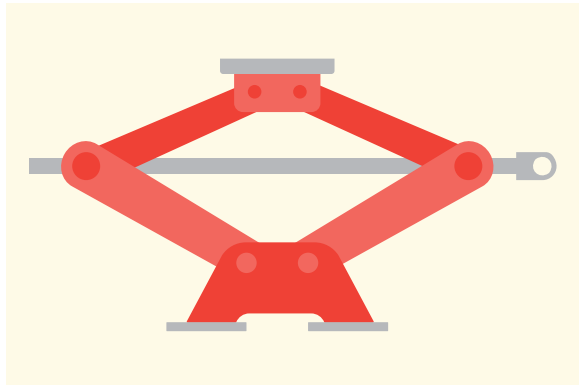
ножиці

гойдалка

домкрат

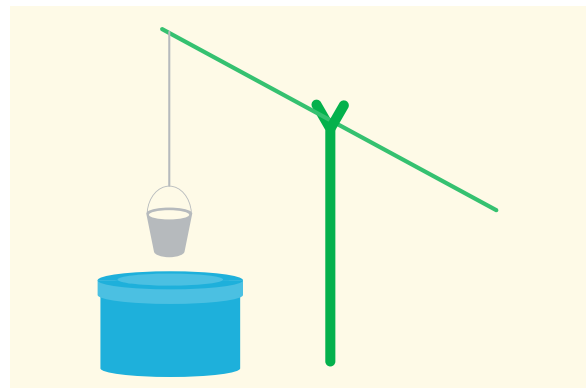
терези

лом

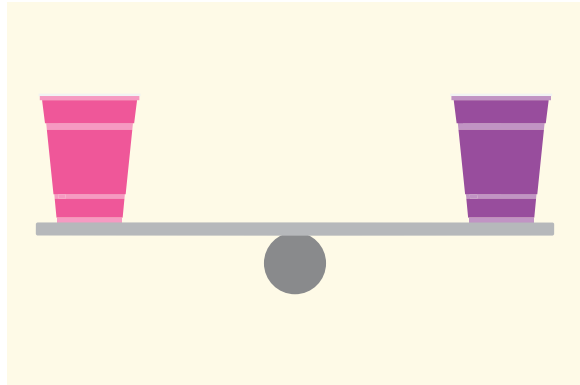

криниця-журавель

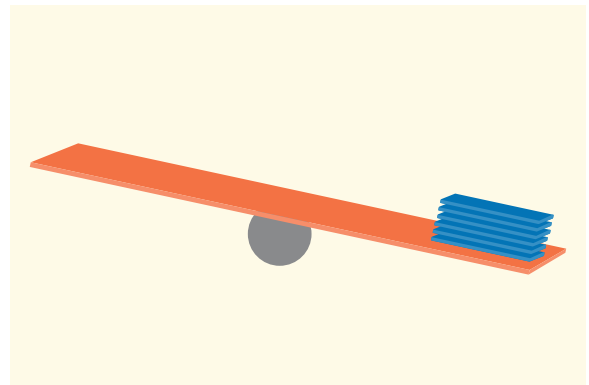
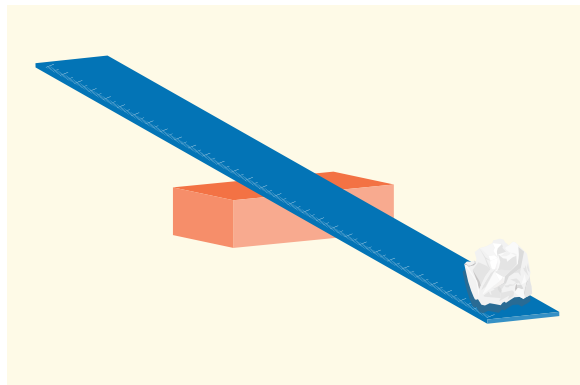

Додаток 2. Ідеї для саморобних важелів

ваги/терези

катапульта

Підіймач

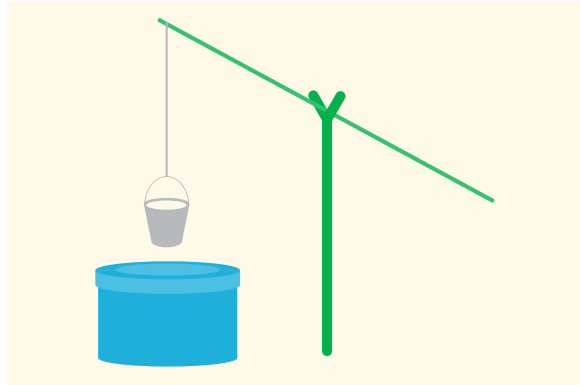
Підіймачі навколо нас		ДВКЛ - 05
Серії	6 – <u>Підняти прапор!</u> 11 – <u>Лети, пір'ячко, лети!</u> 17 – <u>Прийміть повідомлення!</u> 23 – <u>Нагодуй мавпочок!</u>	
Освітній напрям	Довкілля	
Тема уроку	Підіймач	
Навчальні цілі	Діти зможуть визначати, описувати й побудувати підіймач.	
Необхідні матеріали	Палиця або швабра, дві парти/столи/крісла, мотузка або міцна нитка, клямка, олівець	

Види діяльності

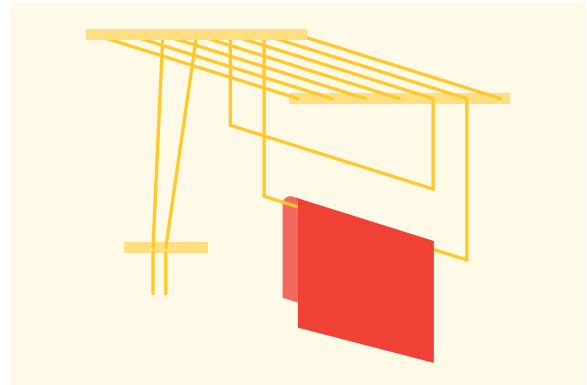
1. Попросіть дітей пригадати, що змайстрували герої відео, яке вони переглянули. Чи чули вони раніше, що таке підіймач, і для чого його використовують.
2. Скажіть, що підіймач допомагає рухати предмети в різні сторони: вгору-вниз, справа - на ліво.
3. Ще раз перегляньте серію з дітьми і запитайте дітей, що саме намагались перемістити герої. Як вони перемістили цей предмет? Чому вони використали підіймач?
4. Покажіть дітям зображення різних підіймачів і спитайте для чого їх використовують і де вони бачили ці предмети. (Див. Додаток 3)
5. Запропонуйте дітям взяти участь у науковому експерименті. Організуйте дві "лабораторії". Одна - біля дверей з клямкою, а друга - між двома кріслами/партами, на яких лежить швабра.
6. Поділіть дітей на дві групи "вчених". Одна група працює в лабораторії коло дверей, а інша - коло крісел/столів зі шваброю.
7. Роздайте дітям мотузки чи міцні нитки та по олівцю на кожну команду. Попросіть дітей підняти олівці за допомогою мотузки та клямки чи швабри.
8. Запропонуйте дітям спробувати підняти інші предмети. Спитайте дітей, що вони помітили під час своїх дослідів з різною вагою предметів.
9. Попросіть дітей намалювати власні підіймачі та розповісти про їх роботу.

Додаток 3. Підіймачі довкола нас

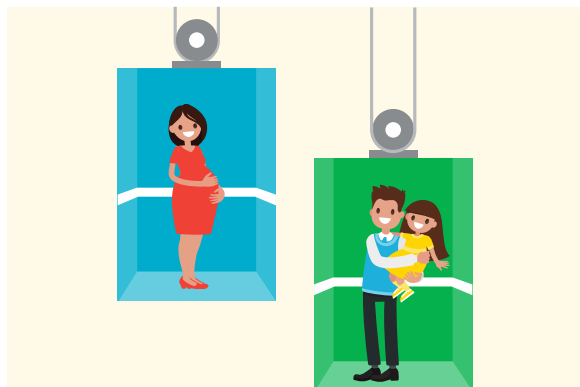
криниця

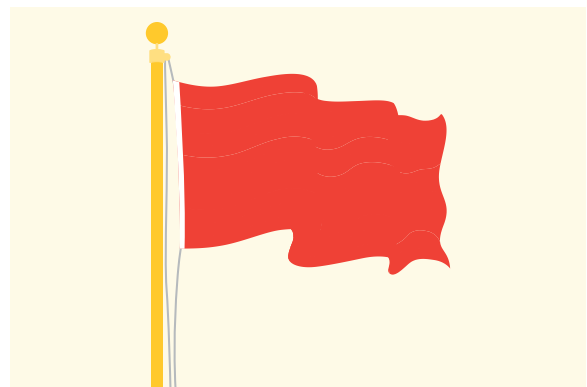
сушка для білизни

ліфт

флагшток

Відеокаталог

Відеосерії *Вулиця Сезам* – це короткі мультфільми, у яких представлено різноманітні герої Сезаму, що забезпечують соціальний розвиток дітей віком від 2 до 6 років, а також збагачують навчання дітей старших вікових груп.

Математика

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
Математика - Серія 1	<u>Заважкий повітряний змій.</u>	Елмо та Зоя розуміють, що повітряний змій Елмо не може літати, тому що він прикрашений камінцями і заважкий. Разом вони вивчають, що таке вага, й забирають камінчики, щоб змій став легшим і полетів.	Вага (важкий/ легкий)	МАТ-05
Математика - Серія 2	<u>Чи справді колеса мають бути круглі?</u>	Елмо замінює зламане колесо на своєму візку квадратиком і візок не їде. Гровер знайомить усіх зі своїм другом Колом. Елмо та Зоя знаходять кругле колесо і їхній візок знову плавно їде.	Коло	МАТ-01
Математика - Серія 3	<u>Гра у Лімбо</u>	Гровер розповідає Елмо та Зої, як можна проходити над високими та під низькими предметами. Елмо та Зоя продовжують гру в Лімбо. Тепер вони перестрибують через палицю, бо вона є надто низько, щоб пройти під нею.	Над/під Висота/зріст	МАТ-04 МАТ-10
Математика - Серія 4	<u>Якої висоти ця квітка?</u>	Елмо та Зоя шукають квітку, яка такої ж висоти, як і Мазуза, але безуспішно. Гровер показує, як за допомогою лінійки можна вирішити проблему.	Висота/зріст	МАТ-04

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
Математика - Серія 5	<u>Вивчаємо трикутники!</u>	Гровер розповідає Елмо та Зої все про трикутники. Друзі запрошують Гровера стати третьою стороною їхнього трикутника в цікавій грі.	Трикутник/ піраміда	MAT-02
Математика - Серія 6	<u>Повільна черепашка, швидкий банан!</u>	Елмо та Зоя вивчають про швидкий та повільний рух. Вони використовують візочок, щоб допомогти Черепашці взяти участь у забігу.	Швидко/ повільно	MAT-06
Математика - Серія 7	<u>Мої родичі квадрати!</u>	Гровер знайомить Елмо та Зою зі своїм другом Квадратом. Елмо та Зоя будують куб – будинок для метеликів за допомогою 6 квадратів.	Квадрат/куб	MAT-01
Математика - Серія 8	<u>Ця лавка не достатньо широка</u>	Гровер показує Елмо, Зої та Басмі, як вимірювати ширину. Елмо та Зоя вимірюють лавочки доти, доки не знайдуть тієї, на яку вони всі троє можуть поміститись.	Ширина	MAT-11
Математика - Серія 9	<u>Велика курка, мала курка!</u>	Гровер показує, що маленькі предмети займають менше місця, ніж великі. Елмо та Зоя продовжують гру, але використовують більший кошик, щоб помістився м'яч.	Великий/ маленький	MAT-08
Математика - Серія 10	<u>Пограємось у більше чи менше!</u>	Гровер запрошує Елмо та Зою взяти участь у грі, в якій крутиш колесо й отримуєш щось більше або менше.	Більше/ менше	MAT-07
Математика - Серія 11	<u>Хто тут між нами?</u>	Гровер розповідає Елмо та Зої, де знаходяться предмети, коли вони є між чимось чи кимось. Елмо, Зоя продовжують малювати, а Мазуза стає між ними з парасолею, захищаючи друзів від дощу.	Між	MAT-03

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
Математика - Серія 12	<u>Покладіть манго у возик!</u>	Елмо, Зоя та Коржик грають у «Манголінію», але всі манго викочуються з їхнього возика. Гровер пояснює друзям, де знаходяться предмети, якщо вони всередині та зовні. Елмо та Зоя зачинили дверцята возика, щоб манго не викотились назовні, а залишились всередині.	Зовні/ всередині	MAT-09
Математика - Серія 13	<u>Танцюймо швидко, танцюймо повільно!</u>	Зоя дуже швидко буде купу з листя, а Елмо рухається дуже повільно. Гровер розповідає, що гратися та працювати з різною швидкістю – цілком нормально.	Швидко/ повільно	MAT-06
Математика - Серія 14	<u>Що важче за манго?</u>	Гровер розповідає Елмо, Зої та Коржику про вагу. Після цього друзі важать різні предмети й порівнюють їхню вагу.	Вага (важкий/ легкий)	MAT-05
Математика - Серія 15	<u>Хочу більше листочків!</u>	Гровер розповідає про поняття «більше» та «менше». Разом друзі грають у нову, цікаву гру.	Більше/ менше	MAT-07
Математика - Серія 16	<u>Великі вуха, малі вуха!</u>	Вушка зайчика Елмо завеликі для нього й падають йому на очі. Гровер розповідає, що таке «великий та маленький», а Зоя зменшила заячі вушка до потрібного розміру.	Великий/ маленький	MAT-08
Математика - Серія 17	<u>Яка висота курника?</u>	М'яч Елмо та Зої застряг високо на кущі. Гровер розповідає друзям, як вимірювати зріст та висоту. Слоненя допомагає Елмо та Зої зняти м'яч із куща.	Висота/зріст	MAT-04

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
Математика - Серія 18	<u>Курочки міцно сплять!</u>	Елмо та Зоя грають у гру, в якій Зоя називає погоду, а Елмо відтворює цю погоду за допомогою своїх музичних інструментів. Гровер розповідає, як швидко або повільно робити різні речі. Елмо грає на інструментах ще швидше, ніж раніше.	Швидко/ повільно	МАТ-06
Математика - Серія 19	<u>Яка велика бульбашка!</u>	Елмо та Зоя граються з бульбашками. Гровер розповідає про маленькі та великі речі. Після цього друзі продовжують гру з Сонечком, Слоняням та Гровером, створюючи бульбашки різного розміру.	Великий/ маленький	МАТ-08
Математика - Серія 20	<u>Хто найважчий?</u>	Елмо та Зоя грають у гру «Хто найважчий?» разом із Мазузою та Джадом. Гровер розповідає їм про вагу за допомогою повітряної кулі.	Вага (важкий/ легкий)	МАТ-05
Математика - Серія 21	<u>Дослідники трикутників!</u>	Гровер знайомить Елмо та Зою зі своєю подругою пані Трикутник. Друзі будують піраміду за допомогою картонних трикутників.	Трикутник/ піраміда	МАТ-02
Математика - Серія 22	<u>Три сторони кожної історії!</u>	Гровер показує, як можна використати паперові трикутники, щоб зробити піраміду. Елмо, Зоя, пані Курка та Мазуза роблять листочки на дерево за допомогою трикутників.	Трикутник/ піраміда	МАТ-02
Математика - Серія 23	<u>Між двома поїздами!</u>	Гровер вчить Елмо та Зою ставити речі на свої місця. Елмо та Зоя грають у залізницю і ставлять вагони між паровозом та іншими вагонами.	Між	МАТ-03

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
Математика - Серія 24	<u>Квіти в коробці!</u>	Гровер розповідає Елмо та Зої, що таке «всередині» та «зовні». Друзі малюють квіти всередині та зовні коробки.	Зовні/ всередині	МАТ-09
Математика - Серія 25	<u>Курочки під столом!</u>	Елмо та Зоя грають у ветеринарів. За допомогою курочок Гровер розповідає друзям, що так «над» та «під». Елмо та Зоя продовжують гру у ветеринарів разом із курочками.	Над/під	МАТ-10
Математика - Серія 26	<u>Який зріст у Черепашки?</u>	Гровер розповідає Елмо, Зої та Черепашці, як вимірювати висоту та зріст. За допомогою великого листочка Черепашка додає собі зросту і вдає жирафа.	Висота/зріст	МАТ-04
Математика - Серія 27	<u>Тут більше, а там - менше</u>	Елмо та Зої будують вежі з кубиків. Гровер розповідає, що таке «більше» і «менше». Зоя ділиться з Елмо своїми кубиками, щоб в Елмо було більше.	Більше/ менше	МАТ-07
Математика - Серія 28	<u>Занадто широкий літак!</u>	Гровер розповідає Елмо та Зої про те, як виміряти ширину. Зоя паличкою вимірює витягнуті руки Елмо, щоб дізнатись, чи поміститься Елмо між двома деревами.	Ширина	МАТ-11
Математика - Серія 29	<u>Ігри Гровера!</u>	Елмо, Зоя та Дžad перекидають м'яч через гілку дерева. Гровер пропонує пограти у гру, де треба проходити над та під різними предметами.	Над/під Через	МАТ-10

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
Математика - Серія 30	<u>Під дощовою хмарою!</u>	Гровер розповідає друзям, що таке «над» та «під». Елмо та Зоя закінчують свій малюнок крейдою, де зображають своїх друзів.	Над/під Через	MAT-10
Математика - Серія 31	<u>Як зробити коло?</u>	Коло Елмо та Зої ламається і стає прямою лінією. Гровер знайомить Елмо та Зою зі своїм другом Колом. Тепер Зоя знає, як зробити коло з прямої лінії.	Коло	MAT-01
Математика - Серія 32	<u>Знайомтесь – кола!</u>	Елмо та Зоя бавляться з іграшковим колесом. Елмо хоче покотити камінчик, але той не котиться. Гровер знайомить Елмо та Зою зі своїм другом Колом. Друзі продовжують котити Коло.	Коло	MAT-01
Математика - Серія 33	<u>Жабеня посередині!</u>	Елмо та Зоя грають у жабок. Гровер показує різні ігри, де одні предмети є між іншими. Елмо та Зоя продовжують грати в жабки і стрибають між кубиками.	Між	MAT-03
Математика - Серія 34	<u>Великий риба, маленький рибка!</u>	Елмо та Зоя малюють на стіні риби різного розміру. Гровер розповідає друзям, що буває великим, а що – маленьким. Елмо та Зоя вирішують помінятися крейдою, щоб зручніше було малювати.	Великий/ маленький	MAT-08
Математика - Серія 35	<u>Кольоровий квадрат!</u>	Елмо та Зоя граються з м'ячем. Коли вони зустрічають Квадрата, друзі вирішують збудувати куб.	Квадрат/Куб	MAT-01

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
Математика - Серія 36	<u>Квадрат – це круто!</u>	Елмо та Зоя грають у гру, де треба поцілити кришечкою від пляшки у квадрат, який вони намалювали на піску. Гровер знайомить Елмо та Зою зі своїм другом Квадратом. Тепер Елмо та Зоя використовують картонну коробку, в яку вони кидають кришечки.	Квадрат	МАТ-01
Математика - Серія 37	<u>Намалюй картину ось такої ширини!</u>	Елмо намагається намалювати всіх своїх друзів на одному аркуші паперу, але вони всі не поміщаються. Гровер розповідає Елмо, як поміряти ширину. Елмо знову малює своїх друзів, але тепер уже на ширшому папері й у нього виходить чудова картина з усіма його друзями.	Ширина	МАТ-11
Математика - Серія 38	<u>Стрибай всередину, стрибай назовні!</u>	Елмо не розуміє, що таке «всередині» та «зовні». Після цікавого навчання друзі Гровера грають в колі музичну гру. По черзі заходять всередину чи виходять на зовні.	Зовні/ всередині	МАТ-09

Соціально-емоційне навчання (СЕН)

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
СЕН - Серія 1	<u>Коржик роздратований</u>	Коржик малює крейдою на асфальті, але вітер постійно задуває листя йому на малюнок. Коржик поводить себе не так, як завжди. Басма, Джад та пані Курка пояснюють Коржику, що те, що він відчуває, називається «роздратування», і розповідають йому, як знову себе почувати нормально.	Роздратування	СЕН -03
СЕН - Серія 2	<u>Зої заздрісно</u>	Зоя намагається повторити трюк на одній нозі, який зробив Елмо. Вона не втримується й падає. Басам, Джад і пані Курка допомагають Зої й пояснюють, як можна знову повірити у свої можливості.	Заздрість	СЕН -02
СЕН - Серія 3	<u>Коржику сумно</u>	Коржику дуже сумно, тому що він забув слова пісні, яку написав на день народження Черепашки. Басма і Джад допомагають Коржику справитись із його сумом і пропонують намалювати весь сум. Малювання також допомагає Басмі впоратись із її негативними емоціями.	Сум	СЕН -05 СЕН -08
СЕН - Серія 4	<u>Слоненя боїться</u>	Слоненя не може з'їхати з гірки, тому що дуже боїться висоти. Басма і Джад розповідають Слоненяті, що вона не може з'їхати через страх. Друзі вчать Слоненя, як побороти свій страх.	Страх	СЕН -07 СЕН -08
СЕН - Серія 5	<u>Коржик рішучий</u>	Коржик практикує прийом карате, який йому ніяк не виходить. Басма і Джад розповідають Коржику, як не втратити рішучості й досягти поставленої мети.	Рішучість	СЕН -06

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
СЕН - Серія 6	<u>Зоя сердиться</u>	Зоя сердиться на Гровера, тому що він загубив її улюблений камінчик. Басма і Джад розповідають, як справитися Зої зі своїми емоціями й продовжити гру.	Злість	СЕН -01 СЕН -08
СЕН - Серія 7	<u>Слоненя хвилюється</u>	Слоненя обіцяла Коржику й Черепашці, що вони разом заспівають пісню. Слоненя не може справитись із хвилюванням. Басма і Джад розповідають Слоненяті, як можна заспокоїтись.	Хвилювання	СЕН -08
СЕН - Серія 8	<u>Елмо засмучений</u>	Елмо малював красивий малюнок, але загубив жовтий олівець. Басма і Джад пояснюють Елмо, що він почувається засмученим через це, і розповідають, як подолати смуток.	Сум	СЕН -05 СЕН -08
СЕН - Серія 9	<u>Зоя дуже рада</u>	Джад страшенно радіє під час гри. Зою також переповнює радість від того, що вона прострибала на скакалці десять разів. Друзі вчаться, як вгамувати свої емоції за допомогою дихання.	Радість	СЕН -08
СЕН - Серія 10	<u>Елмо заздрісно</u>	Елмо і Зоя граються з поїздами. Елмо заздрить Зої через те, що її поїзд робить кращі звуки, ніж його. Басма та Джад допомагають Елмо зрозуміти, яку емоцію він відчуває, і пояснюють, як справитись з нею.	Заздрість	СЕН -02
СЕН - Серія 11	<u>Гровер роздратований</u>	Гровер грається в ресторан, але курочки ніяк не всядуться за стіл. Басма, Джад і пані Курка розповідають Гроверові, як можна заспокоїтись та не дратуватись.	Роздратування	СЕН -03

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
СЕН - Серія 12	<u>Елмо страшно</u>	Елмо й Черепашка будують хатку, але в ній надто темно й Елмо боїться заходити до середини. Басма і Джад розповідають, як можна заспокоїтись та подолати свій страх.	Страх	СЕН -07 СЕН -08
СЕН - Серія 13	<u>Коржику страшно</u>	Коржик грається зі Слоненям, Черепашкою та Зоєю. Коржику страшно їхати на возику, який тягне Слоненя. Басма і Джад розповідають Коржику, як можна намалювати свій страх і позбутись його.	Страх	СЕН -07 СЕН -08
СЕН - Серія 14	<u>Елмо сердиться</u>	Слоненя ненароком зруйнувала картонний літачок Елмо. Басма, Джад і пані Курка пояснюють Елмо, що те дивне відчуття називається злістю, і розповідають йому, як можна впоратись із цією емоцією.	Злість	СЕН -01 СЕН -08
СЕН - Серія 15	<u>Гровер дуже радий</u>	Гровер страшенно радий, що в гості до нього завітає бабуся. Він не може впоратись із відчуттям радості, яке його переповнює. Басма і Джад розповідають Гроверові, як можна заспокоїтись і залишатись радісним.	Радість	СЕН -08
СЕН - Серія 16	<u>Слоненя дуже раде</u>	Слоненя придумала красивий новий танець і зараз її переповнює радість. Басма і Джад пропонують Слоненяті намалювати цю сильну емоцію радості й таким чином трохи заспокоїтись.	Радість	СЕН -08

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
СЕН - Серія 17	<u>Зоя хвилюється</u>	Гровер і Зоя роблять гімнастику. Гровер показує декілька цікавих рухів. Зоя хвилюється, що не зможе цього повторити, тому що вона не така гнучка, як Гровер. Басма та Джад допомагають Зої справитись із хвилюванням.	Хвилювання	СЕН -08
СЕН - Серія 18	<u>Елмо хвилюється</u>	Елмо дуже старається, щоб намалювати портрет Слоненяти. Він хвилюється, що Слоненяті може не сподобатись його робота. Басма та Джад допомагають Елмо справитись із хвилюванням.	Хвилювання	СЕН -08
СЕН - Серія 19	<u>Гровер сердиться</u>	Гровер розсердився на Галума, який ненароком зламав дуже особливий і дуже високий капелюх Гровера. Басма і Джад розповідають Гроверові, що зробити, щоб себе краще почувати.	Злість	СЕН -01
СЕН - Серія 20	<u>Черепашка рішуча</u>	Черепашка запускає змія, але той ніяк не летить. Басма і Джад допомагають Черепашці не втратити рішучості й таки запустити змія.	Рішучість	СЕН -06
СЕН - Серія 21	<u>Зоя рішуча</u>	Зоя дуже хоче зробити скульптуру Гровера, а їй ніяк не вдається. Басма і Джад допомагають Зої не втратити рішучості.	Рішучість	СЕН -06
СЕН - Серія 22	<u>Черепашка заздрить</u>	Черепашка та Гровер грають у класики. Але Черепашка не вміє так стрибати, як Гровер. Басма і Джад пояснюють Черепашці, що вона відчуває «заздрість» і допомагають впоратись із цим відчуттям.	Заздрість	СЕН -02

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
СЕН - Серія 23	<u>Гроверу сумно</u>	Гровер загубив одне зі своїх кілець для жонглювання, яке подарувала йому бабуся. Басма і Джад допомагають Гроверові прогнати смуток.	Сум	СЕН -05 SEL-08
СЕН - Серія 24	<u>Черепашка сердиться</u>	Черепашка малює картину й ненароком заплямила її фарбою. Вона дуже засмутилась через це. Басма і Джад допомагають Черепашці заспокоїтись і прогнати сум.	Злість	СЕН -01
СЕН - Серія 25	<u>Гровер хвилюється</u>	Гровер готує виставу для Мазузи та її друзів, але страшенно хвилюється перед виступом. Басма і Джад розповідають йому, як справитись із хвилюванням та роздратуванням.	Хвилювання	СЕН -08
СЕН - Серія 26	<u>Елмо роздратований</u>	Елмо змальовує парк, але дуже дратується, тому що курочки блокують йому вигляд на парк і він не може малювати. Басма і Джад допомагають Елмо заспокоїтись і продовжити роботу.	Роздратування	СЕН -03
СЕН - Серія 27	<u>Коржик дуже радий</u>	Коржик та Слоненя готують виставу для друзів. Коржик не може вгамувати своїх емоцій і ніяк не вдається провести репетицію. Басма і Джад допомагають Коржику вгамуватися й нарешті гарно виступити.	Радість	СЕН -08
СЕН - Серія 28	<u>Гровер рішучий</u>	Гровер намагається збудувати курник для курочок, але щось йому не виходить. Басма і Джад допомагають Гроверові не втратити рішучості й завершити будівництво.	Рішучість	СЕН -06

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
СЕН - Серія 29	<u>Амірі сумно</u>	Аміра шукала найгарніший листочок. Коли вона нарешті його знайшла, він загубився. Басма і Джад допомагають Амірі зрозуміти, що вона відчуває сум, і розповідають їй, як позбутися сумних відчуттів.	Сум	СЕН -05 СЕН -08
СЕН - Серія 30	<u>Коржик хвилюється</u>	Коржик грається зі Слоненям та Зоєю. Зараз черга Коржика робити перекид, але він його не може зробити, тому що дуже хвилюється. Басма і Джад допомагають Зої приборкати її страх.	Хвилювання	СЕН -08
СЕН - Серія 31	<u>Зої страшно</u>	Зоя боїться впасти. Басма і Джад допомагають Зої приборкати її страх.	Страх	СЕН -07 СЕН -08
СЕН - Серія 32	<u>Черепашці сумно</u>	Черепашка сумує, тому що зламалась її машина. Басма і Джад допомагають Черепашці впоратись із сумом.	Сум	СЕН -05 СЕН -08
СЕН - Серія 33	<u>Слоненя дратується</u>	Слоненя і курочки грають у гру «Замри», але щоразу, коли Слоненя завмирає, її хобот все одно рухається і це її дратує. Басма і Джад допомагають Слоненяті приборкати роздратування й продовжити гру.	Роздратування	СЕН -03
СЕН - Серія 34	<u>Аміра сердиться</u>	Аміра грається з Коржиком. Вона зробила чудовий вінок із листків, але він ненароком розлетівся, що дуже розсердило її. Джад і Басма допомагають Амірі справитись із гнівом.	Злість	СЕН -08

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
СЕН - Серія 35	<u>Аміра дуже рада</u>	Аміра разом із Галумом, Зоєю та Мазузою грають на музичних інструментах. Аміра страшенно цьому рада і ніяк не може дочекатись своєї партії та псує гру. Басма і Джад допомагають Амірі вгамуватись від радості.	Радість	СЕН -08
СЕН - Серія 36	<u>Аміра дратується</u>	Аміра хоче взяти інтерв'ю в Галума, але ніяк їй це не вдається, тому що Галум не може сконцентруватись. Басма і Джад допомагають Амірі впоратись із роздратуванням.	Роздратування	СЕН -08
СЕН - Серія 37	<u>Амірі заздрісно</u>	Амірі стає заздрісно, бо її паперовий літачок не летить так далеко, як літачок Галума. Басма і Джад пояснюють Амірі, що таке заздрість, і допомагають їй позбутись цього відчуття.	Заздрість	СЕН -02
СЕН - Серія 38	<u>Черепашка боїться</u>	Черепашка не може виступати на сцені, тому що почула дивний гучний звук і злякалась. Басма і Джад пропонують Черепашці затанцювати веселі "круті-верті" і через швидкий рух заспокоїтись. Цей спосіб також допомагає й Джадові почуватися краще і виступити на шоу талантів.	Страх	СЕН -07 СЕН -08

Безпека здоров'я та життєдіяльності дитини

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
БЗЖД – Серія 1	<u>Хоробрість в поліклініці!</u>	Елмо боїться медогляду в поліклініці пані Наталі. Його друзі влаштовують лялькову виставу. Вони розповідають Елмо, як проходить медогляд і що це зовсім не страшно.	Страх через медогляд	БЗЖД -09
БЗЖД – Серія 2	<u>Навчись подобатись собі!</u>	Елмо не може назвати речі, які йому в собі подобаються. Через гру друзі допомагають Елмо та розповідають, що їм у ньому подобається.	Я важливий (-ва)!	БЗЖД -01
БЗЖД – Серія 3	<u>Не мовчи, коли щось не так!</u>	Джаду не подобається гра, в яку грають усі друзі. Дядько Луї заохочує Джада не мовчати про свій дискомфорт і сказати про це. Друзі обирають гру, в якій усім приємно брати участь.	Не мовчи – скажи	БЗЖД -07
БЗЖД – Серія 4	<u>Помиймо руки, друзі!</u>	Друзі грають камінцем у «Гарячу картоплю» і забруднюють руки. Дядько Луї розповідає дітям, як правильно мити руки.	Як правильно мити руки	БЗЖД -05
БЗЖД – Серія 5	<u>Хороший лідер висловлює свою думку!</u>	Дядько Луї заохочує Слоненя та Елмо не мовчати і сказати, коли їм не подобається грати у гру.	Не мовчи – скажи	БЗЖД -07
БЗЖД – Серія 6	<u>Довкола води!</u>	Друзі грають у біг із перешкодами. Елмо всіх зупиняє перед уявною річкою. Дядько Луї хвалить друзів за те, що вони пам'ятають, що не можна підходити до води без дорослих.	Безпека біля води	БЗЖД -03

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
БЗЖД – Серія 7	<u>Обведи свої частини тіла!</u>	Друзі малюють Елмо. Дядько Луї обвів контури тіла Елмо, а друзі домальовують решту частин тіла.	Частини тіла	БЗЖД -04
БЗЖД – Серія 8	<u>Зроби перерву, щоб відпочити!</u>	Джаду йде обертом голова від гри. Дядько Луї пропонує Джаду трохи сісти та перепочити.	Погано почуваєшся – скажи	БЗЖД - 06
БЗЖД – Серія 9	<u>Ходи доріжками, які добре знаєш!</u>	Басма і Джад ховають м'ячики, щоб друзі їх шукали. Басма вирішує заховати м'яч у зовсім іншому та несподіваному місці. Дядько Луї пригадує про те, як важливо пам'ятати про безпечне місце для гри.	Безпечне місце для гри	БЗЖД -03
БЗЖД – Серія 10	<u>Розраховуй на свою громаду!</u>	Друзі будують скульптури з різних підручних матеріалів. Зоя хоче збудувати скульптуру сама і їй не зовсім вдається. Дядько Луї пропонує Зої звернутись по допомогу чи її прийняти від людей навколо (від громади).	Підтримка дорослих	БЗЖД -02
БЗЖД – Серія 11	<u>Безпечна вода – закрита вода!</u>	Друзі граються в пікнік. Елмо, Галум та Зоя приносять воду без кришки. Дядько Луї попереджає, що пити воду, яка не є в закритій посудині, небезпечно. Черепашка рятує ситуацію.	Питна/непитна вода	БЗЖД -08
БЗЖД – Серія 12	<u>Щеплення захищає наше здоров'я!</u>	Лікарка пані Наталя розповідає про важливість щеплення для безпеки здоров'я людини, коли вони дізнається, що верблюдик Елмо дуже боїться вакцини.	Щеплення Страх	БЗЖД -09

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
БЗЖД – Серія 13	<u>Правила гігієни при користуванні туалетом!</u>	Джад та Елмо забувають про речі, які треба робити перед та після користування туалетом. Друзі вирішують допомогти хлопцям і роблять плакат-нагадування.	Особиста гігієна (туалет)	БЗЖД -05
БЗЖД – Серія 14	<u>Пишайся тим, що вмієш добре робити!</u>	Друзі вирішують влаштувати виставу й кожен буде показувати те, що найбільше любить робити. Зоя не може вирішити, що їй найбільше подобається. Друзі підтримують Зою й допомагають побачити її сильні сторони.	Любов до себе	БЗЖД -01
БЗЖД – Серія 15	<u>Говори, що думаєш!</u>	Слоненяті не подобається, коли її кличуть Слоня замість Слоненя. Дядько Луї розповідає, що ім'я кожної людини важливе й ніхто не може його змінювати без згоди самої людини. Він заохочує Слоненя не мовчати, а попросити друзів не змінювати її імені.	Не мовчи – скажи	БЗЖД -07
БЗЖД – Серія 16	<u>Твоє ім'я важливе!</u>	Басмі не подобається, коли інші торкаються її хвостиків. Дядько Луї заохочує Басму не мовчати і сказати про це друзям. Вони почули Басму й змінили гру. Тепер усім радісно гратися.	Не мовчи – скажи	БЗЖД -07

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
БЗЖД – Серія 17	<u>Спитай, перш ніж робити!</u>	Під час рухливої гри Гровер помічає, що Черепашка відстає від гурту. Він зупиняється й вирішує їй допомогти всіх наздогнати. Черепашці не сподобалось, що Гровер її підняв і поніс без її на це дозволу. Дядько Луї пояснює, що навіть добрі наміри однієї людини можуть спричинити дискомфорт іншій. Він просить Черепашку про це сказати Гроверові.	Не мовчи – скажи	БЗЖД -07
БЗЖД – Серія 18	<u>Миємо липкі руки</u>	Джад із друзями хочуть змайструвати великого гарного повітряного змія. Друзі не можуть закінчити роботи, тому що їхні руки замастились клеєм. Аміра пропонує ретельно помити руки й продовжити роботу.	Особиста гігієна (миття рук)	БЗЖД -05
БЗЖД – Серія 19	<u>Тіло кожного - унікальне!</u>	Друзі грають у гру, де треба повторювати те, що робить ведучий. Але коли Елмо рухає пальцями, Слоненя та пані Курка не можуть цього повторити. Друзі вирішують змінити гру так, щоб всім було добре гратись.	Частини тіла	БЗЖД -04
БЗЖД – Серія 20	<u>Скажи своїм друзям, як ти почуваєшся!</u>	Басма хоче сама гойдатись на гойдалці і їй не подобається, коли її розхитують друзі. Дядько Луї заохочує Басму не мовчати, а сказати про це друзям.	Не мовчи – скажи	БЗЖД -07

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
БЗЖД – Серія 21	<u>Безпечні перегони на човнах!</u>	Діти хочуть влаштувати перегони на воді, але згадують, що їм не можна бути біля води без нагляду дорослих. Дядько Луї пропонує цікавий вихід із ситуації.	Безпека біля води	БЗЖД -03
БЗЖД – Серія 22	<u>Не мовчи, якщо погано себе почуваєш!</u>	Діти грають у гру «Завмири». Басма себе погано почуває, але все одно продовжує гратися. Дядько Луї пояснює Басмі, що її здоров'я важливіше за будь-яку гру і що вона повинна сказати дорослому, коли їй погано.	Погано почуваєшся – скажи	БЗЖД -06
БЗЖД – Серія 23	<u>Біля дороги дивись в обидва боки!</u>	Друзі граються в машинки. Коли м'ячик Черепашки викочується на дорогу, вона йде його забирати, не звертаючи уваги на машини. Дядько Луї пояснює, наскільки важливо переходити дорогу з дорослим і дивитись в обидва боки, чи не їдуть машини.	Безпечне місце для гри	БЗЖД -03
БЗЖД – Серія 24	<u>Здоровим дітям також потрібен медогляд!</u>	Друзі грають у медогляд із лікаркою пані Наталею. Дžad каже, що йому не потрібен медогляд, тому що він здоровий і проходив медогляд минулого року. Пані Наталя пояснює користь щорічних медоглядів.	Медогляд	БЗЖД -09
БЗЖД – Серія 25	<u>Дорослий, якому можна довіряти!</u>	Друзі грають у гру «Вгадай хто» і розмовляють про дорослих навколо себе, яким можна довіряти.	Підтримка дорослих	БЗЖД -06
БЗЖД – Серія 26	<u>Спрагли дослідники!</u>	Друзі гралися у гру «Дослідники» і дуже захотіли пити. Дядько Луї приносить їм воду й пояснює, як розрізнити питну воду і воду, яку не можна пити.	Питна/непитна вода	БЗЖД -08

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
БЗЖД – Серія 27	<u>Наше тіло!</u>	Друзі грають у гру «Танці-бовтанці-веселі-забавлянци» й Елмо ніяк не виходить керувати своїм тілом. Разом друзі вивчають, що робить кожна частина тіла.	Частини тіла	БЗЖД -04
БЗЖД – Серія 28	<u>Взуття для туалету!</u>	Коли Черепашці треба до туалету, дядько Луї вигадує веселу гру, яка допомагає дітям запам'ятати, як правильно користуватись туалетом.	Особиста гігієна (туалет)	БЗЖД -09
БЗЖД – Серія 29	<u>Ознаки хвороби!</u>	Черепашка захворіла і дядько Луї відводить її до лікарки пані Наталі. Щоб підтримати Черепашку, друзі створюють зручне коло для читання. Черепашка із задоволенням приєднується до них.	Погано почуваєшся – скажи	БЗЖД -06
БЗЖД – Серія 30	<u>Біжимо геть від болотяних місць!</u>	Елмо, Басма, Джад, пані Курка та Гровер у парку влаштували перегони в мішках. Друзі разом перевіряють, чи вони вибрали безпечне місце для гри.	Безпечне місце для гри	БЗЖД -03
БЗЖД – Серія 31	<u>Нові друзів на ярмарку!</u>	Коли друзі грають у «базар», Черепашка засмучується, тому що вона новенька, нікого не знає й не має завдання в грі. Басма допомагає Черепашці познайомитись із новими друзями.	Підтримка дорослих	БЗЖД-02
БЗЖД – Серія 32	<u>Будь ласка, перевірте чи води чиста!</u>	Елмо хоче пити під час гри. Він залюбки випив би води, але не знає, яку воду можна пити, а яку – ні.	Питна/непитна вода	БЗЖД -08

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
БЗЖД – Серія 33	<u>Привіт, помиємо рук?!</u>	Діти за допомогою цікавої гри вчаться правильно мити руки.	Особиста гігієна (миття рук)	БЗЖД -05
БЗЖД – Серія 34	<u>Як захистити бабусю від мікробів!</u>	Гровер не встигає зробити щеплення, тому що має страшенно багато різних справ. З допомогою друзів Гровер закінчує всі свої справи і встигає зробити щеплення.	Щеплення	БЗЖД -09
БЗЖД – Серія 35	<u>Герої з системи охорони здоров'я!</u>	Черепашка не знає, ким вона хоче стати, коли виросте. Вони йде до поліклініки пані Наталі й розпитує лікарку про медичні професії.	Професія медика	БЗЖД -09
БЗЖД – Серія 36	<u>Зроби перерву на туалет!</u>	Басма захопилася грою, біжить у туалет із великим запізненням і забуває про правила поведінки під час користування туалетом. Дядько Луї нагадує Басмі, що здоров'я на першому місці.	Особиста гігієна (туалет)	БЗЖД -05
БЗЖД – Серія 37	<u>Проганяємо мікробів!</u>	Друзі грають у квача м'ячем. Їх навідує пані Наталка і за допомогою м'яча пояснює друзям, як працюють щеплення і знищують мікроби, через які можна захворіти.	Щеплення	БЗЖД -09
БЗЖД – Серія 38	<u>Небезпека біля води під час риболовлі!</u>	Друзі вирішують пограти в риболовлю і просять дорослого, дядька Луї, наглядати за ними біля води.	Безпека біля води	БЗЖД -03

Довкілля

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
Довкілля – Серія 1	<u>Як зробити тінь Слоненя?</u>	Аміра допомагає Елмо та Коржику зробити тінь Слоненяти. Друзі перетворюють гру на дуже веселу забаву.	Тінь	ДВКЛ-01
Довкілля – Серія 2	<u>Куди поділось сонце?</u>	Елмо, Аміра та Коржик грають у гру. Хтось показує тінь, а інший обмальовує її. Для того, щоб зробити тінь тістечка, друзі використовують Коло і лампу.	Тінь Коло	ДВКЛ -01
Довкілля – Серія 3	<u>З'їжджаємо з гори</u>	Елмо, Аміра й Черепашка граються, наче вони машинки і виїжджають на вершину гори. Для того, щоб з'їхати, друзі роблять пандус. Друзі помічають, що їхати набагато зручніше рівною поверхнею, ніж горбистою.	Пандус Всередині/ Зовні Висота Вага	ДВКЛ -03
Довкілля – Серія 4	<u>Вгадай, чия це тінь!</u>	Аміра, Коржик та Елмо грають у гру "Вгадай, чия це тінь", в якій вони порівнюють різні предмети з тінями, які намальовала Аміра.	Тінь	ДВКЛ -01
Довкілля – Серія 5	<u>В пошуку тіней</u>	Слоненя й Черепашка допомагають Елмо шукати його тінь, яка загубилась. Аміра розповідає друзям, як утворюються тіні і куди вони можуть зникати.	Тінь	ДВКЛ -01
Довкілля – Серія 6	<u>Підняти прапор!</u>	Елмо, Аміра та їхні друзі вирішили підняти прапор над своїм замком. Аміра пропонує скористатись простим підйомачем, за допомогою якого Коржик підіймає прапор.	Підйомач Висота	ДВКЛ -05

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
Довкілля – Серія 7	<u>Міст із паличок</u>	Елмо, Аміра, Коржик і Слоненя роблять містечко з піску. Друзі роблять річку довкола містечка і міст, щоб жителі міста могли її перейти.	Міст	ДВКЛ -02
Довкілля – Серія 8	<u>Підніміть це тістечко!</u>	Коржик зробив велетенське тістечко. Аміра та Елмо зробили важіль, щоб допомогти Коржикові доставити тістечко на пікнік.	Важіль	ДВКЛ -04
Довкілля – Серія 9	<u>Камінці в ямці</u>	Елмо й Аміра розмальовують камінці для перегонів на пагорбі. Веселим перегонам перешкоджає яма на дорозі. Друзі будують міст із різних матеріалів, але він ламається. Діти підбирають різні варіанти, аж поки міст не стає достатньо міцним, щоб по ньому безперешкодно котились камінці.	Міст	ДВКЛ -02
Довкілля – Серія 10	<u>Трикутна вежа Черепашки</u>	Елмо, Аміра й Черепашка побудували вежу. Елмо ненароком руйнує її. Тепер за допомогою тіні, яку вони обвели раніше, друзі повинні ще раз побудувати вежу.	Тінь	ДВКЛ -01
Довкілля – Серія 11	<u>Лети, пір'ячко, лети!</u>	Друзі грають у театр. Завдання Черепашки у виставі - сипати кольоровим пір'ям згори сцени. Але Черепашка не може підняти важке відро. Аміра майструє підіймач, і діти продовжують свій театр.	Підіймач	ДВКЛ -05
Довкілля – Серія 12	<u>Аміра на сцені!</u>	Коли діти танцюють під музику, у них з'являється ідея влаштувати на сцені шоу талантів. Вони повинні придумати, як допомогти Амірі на візочку піднятися на сцену.	Пандус	ДВКЛ -03

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
Довкілля – Серія 13	<u>Летючий капелюх</u>	Вітер здуває з голови Коржикового капелюха і заносить високо на дерево. Аміра майструє важіль, щоб підняти Коржика високо до гілки і зняти капелюх.	Важіль	ДВКЛ -04
Довкілля – Серія 14	<u>Статуя Гровера</u>	Гровер залишив свою статую посеред ігрового поля, і друзі не можуть гратися. Аміра, Елмо, Слоненя та Зоя майструють важіль, який допомагає їм перемістити статую і продовжити гру.	Важіль	ДВКЛ -04
Довкілля – Серія 15	<u>Супер швидкі перегони Елмо і Черепашки</u>	Елмо й Черепашка котять м'ячі гірками. Аміра розповідає, що для того, щоб м'ячі швидше котились, потрібно змінити нахил гірки.	Пандус Повільно/ швидко Висота/Вага	ДВКЛ -03
Довкілля – Серія 16	<u>Скільки камінчиків витримає міст?</u>	Черепашка, Елмо й Аміра грають у гру «Скільки камінців витримає міст?». Діти підбирають матеріали, міряють ширину та висоту майбутнього мосту, поки не знаходять найміцніший варіант.	Міст	ДВКЛ -02
Довкілля – Серія 17	<u>Прийміть повідомлення!</u>	Елмо й Аміра використовують ідею конструкції підіймача для того, щоб відправляти й отримувати повідомлення.	Підіймач	ДВКЛ -05
Довкілля – Серія 18	<u>Мазуза зникла!</u>	Аміра й Елмо знаходять Мазузу, яка загубилась, на дереві. Вона не може спуститись донизу. Друзі вирішують збудувати пандус, щоб допомогти їй злізти на землю.	Пандус	ДВКЛ -03

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
Довкілля – Серія 19	<u>Перший щорічний марафон у картонному місті!</u>	Аміра й Елмо вирішили побудувати міст. Вони зрозуміли, що для того, щоб міст був корисним, він повинен бути потрібного розміру та ширини.	Міст Над/Під	ДВКЛ -02
Довкілля – Серія 20	<u>3-2-1... Збий пляшку!</u>	Елмо й Аміра гірками котять м'ячі, які мають потрапити в лунки. Коли м'ячі проскакують і не потрапляють у ціль, друзі вирішують змінити нахил гірки, щоб м'ячі котились швидше.	Пандус Швидко/ повільно Висота/Вага	ДВКЛ -03
Довкілля – Серія 21	<u>Найкращий манговий сік у парку!</u>	Черепашка не може перейти через болото. Елмо й Аміра будують міст, щоб їхня подруга змогла перейти болото.	Міст Над/під	ДВКЛ -02
Довкілля – Серія 22	<u>Як зважити багато тістечок?</u>	Елмо, Аміра та Гровер грають у гру на баланс. Гровер тримає коромисло на плечі й не може вирівняти вагу. Разом друзі вчаться вирівнювати баланс.	Важіль	ДВКЛ -04
Довкілля – Серія 23	<u>Нагодуй мавпочок!</u>	Елмо та Черепашка грають у Мавпочок. Черепашка хоче залізти на гірку й принести їжу мавпочкам, але це їй не вдається. Аміра допомагає зробити підйомач, щоб підняти їжу нагору.	Підйомач Вгору/вниз	ДВКЛ -05
Довкілля – Серія 24	<u>Не наступи на дракона!</u>	Друзі грають у гру, де їм не можна торкатися піску. Вони підбирають різні матеріали, щоб збудувати достатньо міцний міст, яким би могли перейти пані Курка, Мазуза і навіть Слоненя.	Міст Над/під	ДВКЛ -02

# серії	Назва серії	Опис	Тема уроку	План уроку
Довкілля – Серія 25	<u>Куди ти, м'ячику?</u>	Аміра з Елмо побудували веселі гірки для м'яча, але м'яч не хоче котитися так, як запланували друзі. Разом вони повинні придумати що зробити, щоб гра запрацювала.	Пандус	ДВКЛ -03
Довкілля – Серія 26	<u>Де світло?</u>	В той час, як друзі грають у театр тіней і відгадують тіні, на сцені зникає світло. Аміра пропонує замінити штучне освітлення (лампу) на природне (сонце) і продовжити гру.	Тінь Зовні/надворі	ДВКЛ -01

Знайомтесь – наші персонажі

Усі герої з відеосерій *Вулиця Сезам* називаються ляльками. Кожна лялька уособлює природні риси характеру та поведінки дітей – любов до гри та веселощів і цікавість. Кожна лялька наділена різним характером, що допомагає весело разом гратись та вчитись один в одного.

ЕЛМО

Елмо має всі риси енергійної та грайливої дитини. Йому завжди цікаво брати в усьому участь. Йому не завжди все вдається зробити чи зрозуміти, але він цікавиться і пробує щось нове. Елмо – великий оптиміст і цього вчить інших.

- **Вік:** 3 ½ роки
- **Сильні риси:** дружелюбний оптиміст, який завжди намагається приймати правильні рішення
- **Не зовсім йому вдається:** справлятися з власними емоціями та розуміти емоції інших

ЗОЯ

Дуже енергійна, 4,5 років дівчинка. Коли сильно радіє, часто забуває, що вона хотіла сказати. У Зої завжди цікаві думки, тому вона часто вигадує неймовірні ігри, таким чином показуючи глядачам, як можна мислити поза межами.

- **Вік:** 4.5 роки
- **Сильні риси:** впевненої та сильної вдачі, любить веселощі та ігри

БАСМА

Басма дуже любить товариство. Їй 6 років і її цікавить усе на світі. Вона природжена виконавиця і їй дуже подобається музика, зокрема створювати різні звуки.

- **Вік:** майже 6 років
- **Сильні риси:** їй подобається експериментувати й пробувати щось нове, а також знайомитися з новими людьми
- **Не зовсім йому вдається:** буває важко зібратись і щось запланувати. Не завжди може підібрати слова для того, щоб пояснити свою думку

ДЖАД

Джадові майже 6 років. Він виражає себе за допомогою мистецтва. У Джада є особливий дар – у нього є дідусів пензлик, яким він уміє малювати в повітрі. Джад дуже організований хлопчик. Перед тим, ніж щось робити, він усе обдумає й вигадає план.

- **Вік:** 6 років
- **Сильні риси:** любить все планувати та організовувати; складати списки, прибирати і малювати
- **Не зовсім йому вдається:** бути спонтанним і гнучким у співпраці з іншими

ГРОВЕР

Гровер впевнений у своїх силах і ніколи не здається.

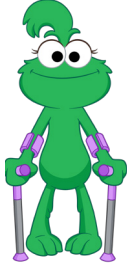
- **Вік:** без конкретного віку
- **Сильні риси:** завжди готовий допомогти, не боїться роботи, ладен досліджувати світ та відкритий до пригод
- **Не зовсім йому вдається:** тримати баланс, тому часто падає; неухвально і робить помилки

КОРЖИК

Коржик дуже дружній та цікавий персонаж із неймовірно великим апетитом. Дуже важко буває йому стриматись, особливо, коли справа стосується тістечок. Коржик також полюбляє корисну їжу. Він допитливий та уважний до деталей. Завжди запитує, коли чогось не розуміє.

- **Вік:** без конкретного віку
- **Сильні риси:** допитливість, наполегливість, любить готувати й споживати їжу
- **Не зовсім йому вдається:** контролювати свої емоції, зокрема імпульсивність

АМІРА

Аміра – восьмирічна дівчинка. Це дитина з яскравим характером, впевненістю та вмінням вирішувати проблеми. Вона природжена лідерка, яка вірить, що для будь-якої проблеми можна знайти рішення. В Аміри церебральний параліч, що дещо ускладнює рух, але це її не зупиняє. Вона не уникає своєї неповносправності, але й не дає можливості їй ставати на заваді іграм та розвитку.

- **Вік:** 8 років
- **Сильні риси:** лідерські якості, позитивне ставлення до життя
- **Не зовсім йому вдається:** надто сильно концентрується на власних думках та діях, тому іноді забуває про інших довкола себе

ПАНІ НАТАЛЯ

Пані Наталя, віком між 30 та 40 років – дитяча лікарка. Спокійна й дуже дбайлива. Пані Наталя завжди радо розкаже своїм пацієнтам про здоров'я та як про нього дбати.

МЕЙ І ЛУЇ

Мей та Луї – батьки Елмо. Мей – любляча мама, яка добре дбає про свого сина. Луї – тато Елмо, який дуже любить гратися та проводити час із своїм сином. Разом – вони дружня та любляча сім'я.

ДОДАТКОВІ ПЕРСОНАЖІ

Додаткові веселі персонажі допомагають створювати невимушену атмосферу гри та навчання, дружби та опіки один про одного.

Мазуза

Галум

Черепашка

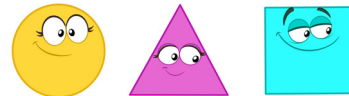
пані Курка

Слоненя

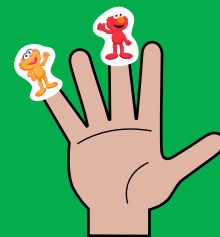
Коло, пані Трикутник,
Квадрат

Пальчикові іграшки

Інструкції

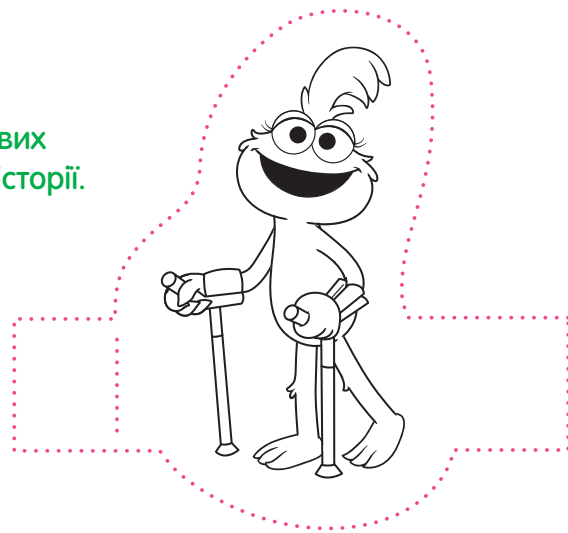
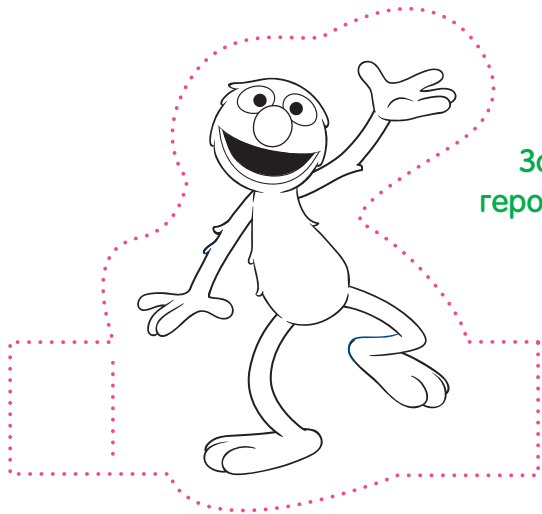
1. Виріжте фігури пальчикових іграшок.
2. Довші смужки паперу склейте так, щоб утворилося кільце.
3. Одягніть паперову іграшку на палець.

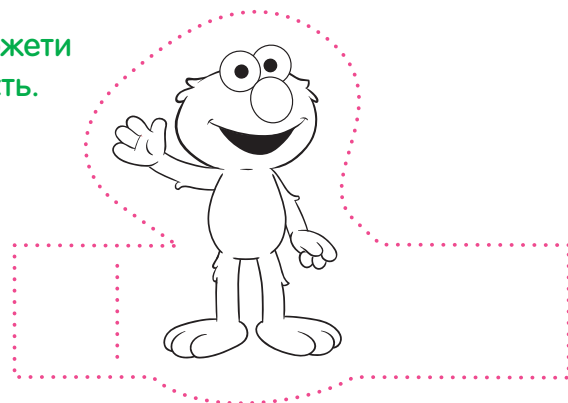
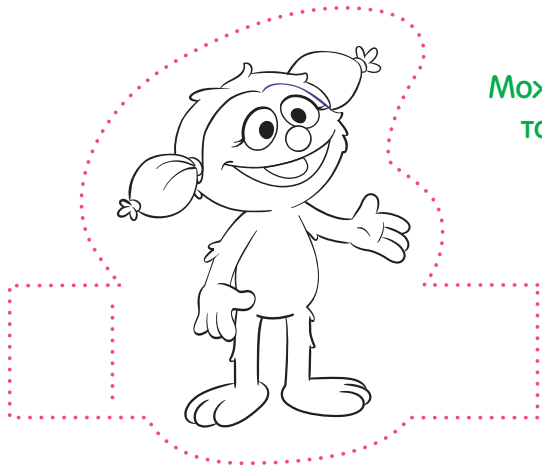
ПАЛЬЧИКОВІ ІГРАШКИ - ЦЕ НЕ ЛИШЕ
ВЕСЕЛА ГРА, А Й НАВЧАННЯ, РОЗВИТОК
МОВЛЕННЯ ТА СПІЛКУВАННЯ.

За допомогою пальчикових
героїв можна розповідати історії.

Можна вигадувати свої сюжети
та розвивати креативність.

Програму створено та реалізовано у співпраці з

Майстерня Сезаму (Sesame Workshop)

Майстерня Сезаму – некомерційна медіа та освітня організація, яка створила популярне в усьому світі дитяче телешоу «Вулиця Сезам». Майстерня Сезаму пропонує освітні програми та послуги для дітей, батьків та вчителів, які постраждали через конфлікти та кризи в більш ніж 150 країнах. Для навчання ми використовуємо широкий спектр засобів масової інформації, формальної освіти та програм соціального впливу, які фінансують добротинці. Кожна з програм базується на ретельному дослідженні та адаптована до потреб і культури спільнот, які ми обслуговуємо. Дізнатись про нас більше можна тут: sesameworkshop.org.

Агентство США з Перехідного Розвитку (USAID)/ Офіс Перехідних Ініціатив

Офіс Перехідних Ініціатив (ОТІ) є філією Агентства США з Міжнародного Розвитку, яка закладає основи для довгострокового розвитку кризових країн і розробляє стратегії та програми, які задовольняють певні потреби кожної країни. ОТІ використовує нові можливості в політичному ландшафті для сприяння стабільності, миру та демократії, активізуючи місцеві ініціативи за допомогою інноваційного, адаптивного та гнучкого програмування. Більше дізнатись про організацію можна за посиланням: usaid.gov/stabilization-and-transitions.

Фундація Леґо

Фундація Леґо спрямована на побудову майбутнього, де навчання через гру дає можливість дітям стати творчими, зацікавленими і навчатися протягом усього життя. У співпраці з лідерами думок, впливовими особами, викладачами та батьками фундації Леґо прагне підготувати, надихнути та активізувати чемпіонів для гри. Дізнайтесь більше на legofoundation.com.

ГО ЕдКемп Україна

Освітня організація, яку засновано у 2015 році. EdCamp Ukraine досліджує системи освіти в Україні та за кордоном, вивчає найкращі світові практики, розробляє зміни до законів про освіту, впроваджує ефективні методи навчання та викладання, програми й підходи. Сьогодні це спільнота, яка об'єднує понад 40 000 освітян у шкільних і дошкільних установах, позашкільних закладах, університетах та інших організаціях. Більше інформації можна знайти тут: edcamp.ua.